07921**F-sak 041/2021****K-sak 041/2021**

Saksbehandler: Kitt Grønningsæter

Sakens hjemmelsgrunnlag: Kommuneloven kap. 14

Jnr. ref:

Arkiv:

Klageadgang: nei

Off. dok: ja

BUDSJETTNOTAT FOR 2022

Budsjettnotat for 2022 legges frem i tråd med årshjul for budsjettering og regnskapsrapportering 2022.

Budsjettnotatet har med de overordnede budsjettforutsetningene, etter at revidert statsbudsjett 2021 og kommuneproposisjonen 2022 (prop. 192 S) ble lagt frem av regjeringen i mai 2021.

Årshjulet legger også opp til at det skal lages en perspektivanalyse høsten 2021, hvor en samler status og rammebetingelser etter avsluttet årsregnskap og analyser av KOSTRA-rapporteringen om tjenester og ressursbruk i et arbeidsdokument. Dette som grunnlag for det administrative og politiske budsjettarbeidet, før en vedtar kommuneplanens handlingsdel – økonomiplanen 2022-2025 – og drifts- og investeringsbudsjett for 2022 i desember 2021.

Budsjettnotatet inneholder bakgrunnsinformasjon og forutsetninger for det kommende budsjettarbeidet. I vedleggene finnes blant annet følgende:

REVIDERT NASJONALBUDSJETT 2021

11. mai la Regjeringen frem sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett, RNB, for 2021. I RNB blir hovedtallene for norsk økonomi og regjeringens syn på gjennomføringen av den økonomiske politikken oppdatert. Stortinget behandler revidert nasjonalbudsjett og fatter sine vedtak i slutten av juni.

I Revidert nasjonalbudsjett 2021 er nye anslag på inntektsveksten for kommunesektoren i 2021 lagt frem. De nye anslagene bygger på følgende:

Anslaget på skatt på inntekt og formue i 2021 er oppjustert med 3,2 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett, i hovedsak som følge av oppjusterte anslag for lønns- og sysselsettingsvekst. Økningen i skatteanslaget fordeler seg med 2,7 mrd. kroner på kommunene og 0,5 mrd. kroner på fylkeskommunene.

Kommunal deflator for 2021 anslås til 2,7 prosent. Anslaget er uendret fra saldert budsjett. Anslaget bygger på økning av lønnsvekstanslaget fra 2,2 til 2,7 prosent, og en nedjustering av prisveksten på varer og tjenester fra 3,5 prosent til 2,8 prosent.

Endring i anslag på inntektsveksten fra 2020 til 2021 må også ses i sammenheng med at skatteinntektene i 2020 ble 0,9 mrd. kroner lavere enn anslått i statsbudsjettet for 2021. Det var også et betydelig mindreforbruk av øremerkede tilskudd i 2020 sammenliknet med anslaget i statsbudsjettet for 2021.

Regjeringens forslag til endringer i rammetilskuddet for 2021 omfatter blant annet å øke basistilskudd til fastleger for å sørge for rekruttering til og stabilitet i fastlegeordningen. Videre å øke rammetilskuddet til fylkeskommunene for å legge til rette for at ferjetakstene på fylkeskommunale ferjesamband kan reduseres med 10 % i andre halvdel av 2021.

KOMMUNEPROPOSISJONEN 2022

– Regjeringens strategi for å ta Norge trygt ut av koronakrisen, er å skape mer og inkludere flere. For å få til det må vi gjøre det vi kan for å sikre jobb og inntekt for den enkelte, og for å sikre kommunenes evne til å levere gode tjenester. Derfor legger vi opp til fortsatt vekst i kommunenes frie inntekter i 2022, skriver regjeringen i pressemelding angående kommuneproposisjonen.

Videre skriver de at i kommuneopplegget for 2022 foreslår regjeringen at kommunesektoren får en vekst i frie inntekter på mellom 2,0 og 2,4 milliarder kroner i 2022. Av disse foreslår regjeringen at mellom 1,6 og 2,0 milliarder kroner skal gå til kommunene, mens 0,4 milliarder kroner skal gå til fylkeskommunene.

I tillegg viser revidert nasjonalbudsjett at skatteinntektene blir om lag 3,2 milliarder kroner høyere i 2021 enn lagt til grunn i statsbudsjettet for 2021. Dette er midler som vil bli videreført i 2022, og som vil gi kommunesektoren et betydelig større handlingsrom enn først antatt.

Regjeringen foreslår økning i rammetilskuddene til kommunesektoren i forbindelse med koronapandemien på 7,3 mrd. kroner:

Til kommunene foreslår regjeringen en tilleggsbevilgning på 2,5 mrd. kroner, fordelt med 1 mrd. kroner som innbyggertilskudd til alle kommuner og 1,5 mrd. kroner i skjønnsmidler. Alle kommuner må forventes å ha noe merutgifter som følge av pandemien. Samtidig bør en vesentlig del av bevilgningen gis som skjønnsmidler, slik at midlene kan målrettes til kommuner som er hardest rammet av pandemien.

Regjeringen foreslår 757 mill. kroner til vaksinasjon mot covid-19 og 100 mill. kroner til dekning av personellkostnader i relevante kommuner i forbindelse med massetesting for covid-19. Videre foreslår regjeringen 1 153 mill. kroner til karantenehotell, 1 mrd. kroner til kommunal kompensasjonsordning for lokale virksomheter og 79 mill. kroner til pakke for psykisk helse og sårbare grupper.

KS: PROGNOSE ØKONOMIPLAN 2022-2025, DRIFTS- OG INVESTERINGSBUDSJETTER 2022

Rødøy kommune har deltatt på gjennomgang av RNB og kommuneproposisjonen på webinarer i regi av KS sentralt og i Nordland (vedlagt presentasjon), hvor blant andre kommunalministeren og KS-økonomiene har redegjort for forslagene. Effekter av regjeringens politikk for kommunesektoren, med virkninger på blant annet skatt og inntektsutjevningstilskudd er beregnet av KS. KS utarbeider prognosemodeller for kommunene, basert på hhv kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Vedlagt prognosemodell for Rødøy kommune.

Skatteanslaget er i RNB økt med kr 2,7 mrd. Oppjusteringen av skatteanslaget har varig virkning, og er videreført til rammen for frie inntekter i 2022.

Anslaget for årslønnsveksten i 2021 er oppjustert fra 2,2 % til 2,7 %. Samtidig justeres anslaget for prisveksten ned fra 3,5 % til 2,8 %, slik at anslaget for den kommunale deflatoren er uendret på 2,7 % i 2021.

I kommuneproposisjonen for 2022 signaliseres en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2022 med 1,6-2,0 mrd. kroner, som kommer i tillegg til anslått nivå for skatte og rammetilskudd. Prognosemodellen legger til grunn kr 1,8 mrd.

Blant annet følgende er innarbeidet i prognosemodellen:

- Innlemming av øremerket bevilgning til stillinger i barnevernet.
- I skjønnsrammen er det avsatt kr 55 mill. til kommuner med under 3.200 innbyggere som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester.
- Alle bevilgninger relatert til håndteringen av covid-19 i 2021 er betraktet som engangsbevilgninger for 2021 som skal korrigeres ut av rammetilskuddet for 2022.

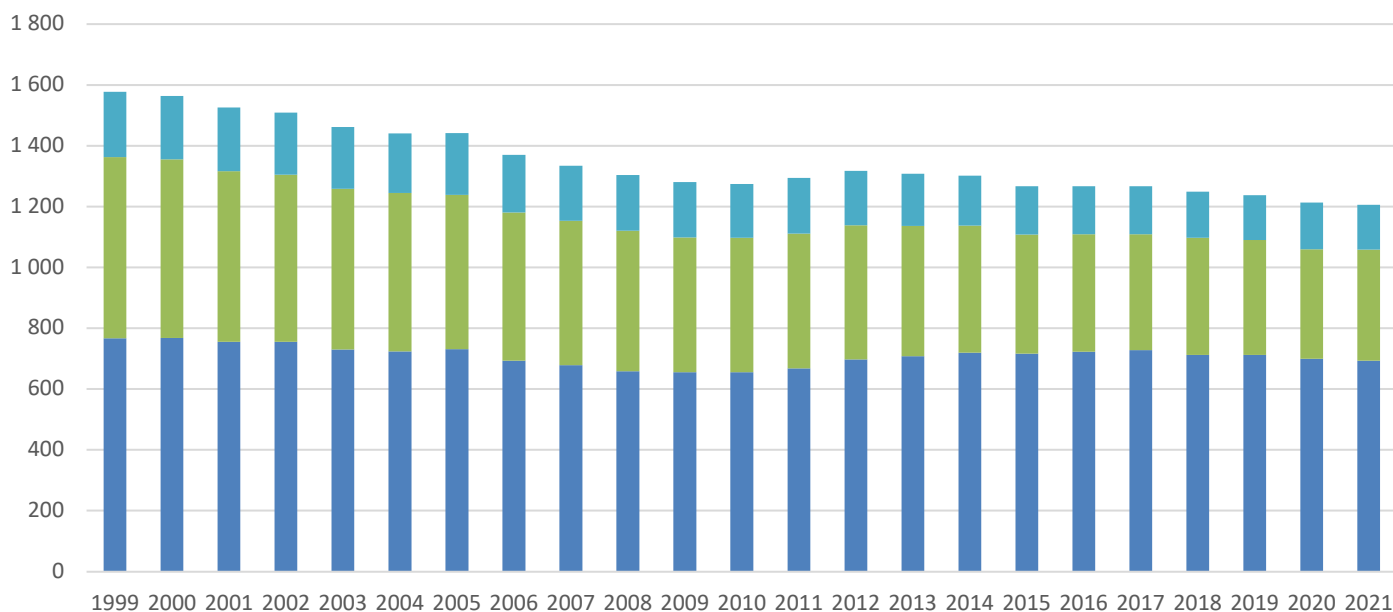
Kommuneproposisjonen har en utfyllende omtale av endringene som skjer i forbindelse med at barnevernsreformen innføres fra 1. januar 2022. Reformen innebærer et mer helhetlig barnevernsansvar og dermed også økte utgifter for kommunene. I kommuneproposisjonen anslås merutgiftene til kr 1,6 mrd., og det varsles at kommunene skal kompenseres over rammetilskuddet. KS har ikke hatt tilstrekkelige opplysninger for å innarbeide anslag for endret rammetilskudd for den enkelte kommune i prognosemodellen.

For Rødøy kommune viser prognosemodellen at vi vil få en *nedgang* i skatt og rammetilskudd fra kr 115,6 mill i 2021 til kr 111,3 mill i 2025. En årlig reduksjon av inntektene på omkring kr 1 mill.

KS høringsvar til regjeringen om RNB 2021, og deres vurderinger om kommentarer vedrørende forslagene i RNB vil også ha betydning for budsjett i 2022, så disse er også vedlagt.

BEFOLKNINGSUTVIKLING

SSB presenterer befolkning per grunnkrets årlig 1. januar. Vedlagt detaljert oversikt fra 1999 til 2021.

Fastland sør: Vestre Sørfjord, Østre Sørfjord, Melfjordbotn.

Øyene: Rødøy, Gjerøy, Nordnesøy, Selsøyvik, Storselsøy, Myken, Svinvær.

Fastland nord: Indre Tjongsfjord, Tjong, Værangfjord, Sleipnes.

VEDLEGG

1. Regjeringen: [Revidert nasjonalbudsjett 2021](#) (elektronisk)
2. Regjeringen: [Kommuneproposisjonen 2022 \(Prop. 192 S \(2020-2021\)\)](#) (elektronisk)
3. KS: Prognosemodell rammetilskudd kommuner etter kom.prop 2022 og RNB 2021, 18. mai 2021
4. KS: RNB og kom.prop 2021, innlegg webinar Nordland 19. mai 2021
5. KS: Høringssvar til revidert nasjonalbudsjett 2021
6. Befolkning per grunnkrets per 1. januar 1999-2021

RÅDMANNENS INNSTILLING

Budsjettnotat for 2022 tas til orientering.

Vågaholmen 8. juni 2021

Kitt Grønningseter
Rådmann

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy formannskap tirsdag den 15. juni 2021 ved Rødøy rådhus

Av 5 medlemmer var 5 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer).

Sak 041/2021: BUDSJETTNOTAT FOR 2022

Jf. saksutredning 07921

Rådmannens innstilling:

Budsjettnotat for 2022 tas til orientering.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret den 17.06.2021

June Seljevoll, konsulent

RØDØY	Inngang!A1	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
RØDØY	1836								
<i>faste 2021 priser for årene 2022 - 2025</i>						PROGNOSE			
1000 kr		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		29 824	30 665	30 777	30 110	31 045	31 041	31 037	31 032
Utgiftsutjevning		32 380	32 829	34 835	32 752	32 946	32 944	32 942	32 940
Overgangsordning - INGAR		4 017	3 423	1 049	2 943	2 233	1 743	1 229	720
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og aravg)		200	226	821	716	583	576	567	555
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen		-	-	-	-	-	-	-	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		2 167	2 196	2 243	2 257	2 244	2 213	2 213	2 213
Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetillegg		5 543	5 698	5 875	6 034	6 034	6 034	6 034	6 034
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)		-	-	-	-	-	-	-	-
Regionsentertilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn		1 000	400	-	-	-	-	-	-
Skjønn fra KRD - komp. bortfall veksttilskudd kommunesammenslåing		-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn KMD inkl. ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering prod.utsyr mv, bortfall eiendomsskatt produksjonsutstyr		183	148	-	-	-	-	-	-
Koronapandemi - bevilgninger gjennom inntektssystemet (skjønn statsforvalteren, linje 42, kommer i tillegg)		-	-	1 917	2 002	-	-	-	-
Stortinget saldering budsjett 2018 - 2021		10	-76	-	78	-	-	-	-
RNB 2021 - endringer i rammetilskudd (utenom koronapandemi)		-	-	-	40	-	-	-	-
RNB 2018, 2019 og 2020, samt nsaldering 2018 og 2020 (utenom koronapandemi)		30	15	368	-	-	-	-	-
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter		75 353	75 523	77 885	76 932	75 086	74 552	74 022	73 494
Netto inntektsutjevning		8 011	6 885	4 573	6 969	6 826	6 826	6 826	6 826
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		83 364	82 408	82 458	83 901	81 912	81 378	80 848	80 320
Rammetilskudd - endring i %			-1,1	0,1	1,7	-2,4	-0,7	-0,7	-0,7
Skatt på formue og inntekt		28 017	30 314	31 493	31 676	31 022	31 022	31 022	31 022
Skatteinntekter - endring i %			8,20	3,89	0,58	-2,06	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		111 381	112 722	113 951	115 600	112 900	112 400	111 900	111 300
						(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)			
Sum - endring i %			1,2	1,1	1,4	-2,3	-0,4	-0,4	-0,5
Endring ekskl. covid-19 bevilgning				-0,6	3,2				
<u>EKSTRA SKJØNN TILDELT AV STATSFORVALTEREN (kommer i tillegg til linje 37)</u>									
<i>Covid 19 pandemi</i>				291	-				
<i>Flomforebygging</i>				-	-				
<i>Ufordelt skjønn fra Grønt hefte - fordeles i løpet av året</i>		365	-	-	-				
<i>Sum skatt og netto inntektsutjevning</i>		36 028	37 199	36 066	38 645	37 848	37 848	37 848	37 848
<i>Sum - endring i %</i>			3,3	-3,0	7,2	-2,1	-	-	-
<i>Rammetilsk kr pr innb. (inkl. inntektsutjevning)</i>		66 320	66 405	67 203	68 998	67 362	66 923	66 487	66 053
<i>Skatteinntekter kr pr innb.</i>		22 289	24 427	25 667	26 049	25 512	25 512	25 512	25 512
<i>Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)</i>		1,5030	1,4943	1,5051	1,4650	1,4629	1,4629	1,4629	1,4629

Modellen bygger på følgende betingelser og forutsetninger:

1) Modellen er oppdatert ut fra opplysningene i RNB2021 og Kommuneøkonomiproposisjonen for 2022. Modellen er en pilot.

2) Endringer i det økonomiske opplegget for 2021.

Anslaget for skatt på inntekt og formue er i RNB 2021 økt med 2,7 mrd. kroner til **183,4 mrd. kroner**, noe som i hovedsak antas å ha sammenheng med oppjusterte anslag for lønns- og sysselsetningsvekst. Oppjusteringen av skatteanslaget har varig virkning, det vil si at det økte skattenivået er videreført i rammen for frie inntekter i 2022. RNB-anslaget innebærer at det ligger an til en økning i skatt på inntekt og formue på 14,5 mrd. kroner eller 8,6 prosent fra regnskap 2020 til 2021.

Årslønnsveksten for 2021 anslås i RNB til 2,7 prosent, en økning på 0,5 prosentpoeng fra anslaget i nasjonalbudsjettet. Priskeksten i 2021 er på den annen side justert ned med 0,7 prosentpoeng til 2,8 prosent. Samlet fører dette til at anslaget for den **kommunale lønns- og prisveksten (deflatoren) for 2021 forblir uendret på fra 2,7 prosent.**

COVID-19

Regjeringen foreslår ingen justering i bevilgningene relatert til covid-19 for 1. halvår i RNB. Samtidig påpekes det at kommunesektoren vil ha behov for ytterligere kompensasjon for å håndtere pandemien i 2. halvår, og det foreslås bl.a. en økning av rammetilskuddet med 3,36 mrd. kroner som følge av dette. De økte bevilgningene over rammetilskuddet fordeler seg slik:

* **Generell kompensasjon på 1,0 mrd. kroner.** Det fremgår ikke eksplisitt av RNB hvordan bevilgningen vil fordeles. I prognosemodellen har en derfor valgt å innarbeide bevilgningen på samme måte som den generelle bevilgningen for 1. halvår 2021, dvs. med likt beløp per innbygger 1.7.2020. I prognosemodellen inngår bevilgningen i celle F21 i Rskudd-arket, og er spesifisert i celle F44 i Bregn-arket.

* **Generell kompensasjon i form av skjønnstilskudd på 1,5 mrd. kroner.** Regjeringen viser til at kommunene i ulik grad er rammet av pandemien, og foreslår at en større del av kompensasjonen for gis i RNB bevilges som skjønnstilskudd. På denne midlene kan målrettes til kommuner som er hardest rammet av pandemien. Bevilgningen fordeles mellom kommunene på et senere tidspunkt, og først da kan denne bevilgningen innarbeides i prognosemodellen.

* **Kompensasjon for vaksinasjonsutgifter med 757 mill. kroner.** Heller ikke her fremgår fordelingen av bevilgningen eksplisitt i RNB. I prognosemodellen har man derfor valgt å fordele bevilgningen på samme måte som tidligere bevilgning til vaksinasjon, dvs. med likt beløp per innbygger 1.1.2021. I prognosemodellen inngår denne bevilgningen i celle F21 i Rskudd-arket, og er spesifisert i celle F45 i Bregn-arket.

* Dekning av personellkostnader i relevante kommuner i forbindelse med **massetesting for covid-19** med 100 mill. kroner. I og med at fordelingen av bevilgningen mellom kommunene ikke framgår av RNB har den heller fordeles i denne utgaven av prognosemodellen.

I tillegg til bevilgningene over rammetilskuddet fremmer regjeringen også flere forslag til styrking av øremerkede bevilgninger knyttet til håndteringen av pandemien, slik som økt bevilgning til karantenehoteller (1,15 mrd. kroner), kommunale tiltak for næringslivet (1,0 mrd. kroner) og tiltakspakke for psykisk helse og sårbare grupper (79 mill. kroner). De øremerkede bevilgningene er ikke en del av kommunenes frie inntekter og følgelig heller ikke endel av prognosemodellen.

Øvrige saker

Regjeringen foreslår 75 mill. kroner som kompensasjon for økt **basistilskuddet under knekkpunktet** i fastlegeordningen fra 1. juli 2021. Satsen under knekkpunktet foreslås økt fra 577 kroner til 610 kroner per capita, mens satsen over knekkpunktet videreføres på 499 kroner per capita. Det fremgår ikke av RNB hvordan bevilgningen vil fordeles mellom kommunene, men i prognosemodellen har man på usikkert grunnlag valgt å innarbeide den etter delkostnadsnøkkel for kommunehelsetjenester. Bevilgningen inngår i celle F23 i Rskudd-arket, jf. celle F49 i arkfanen Bregn. Bevilgningen for 2021 og helårseffekt av denne er innarbeidet i innbyggertilskudd og utgiftutjevningen fra og med 2022, jf. omtale nedenfor.

Forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenestene utvides med kommunene Lyngdal, Lødingen, Froland og Enebakk fra 1. oktober 2021. Fra denne dato får disse kommunene et trekk i sitt rammetilskudd på bakgrunn av regnskapstall for omsorgstjenestene i 2019. Videre er det foretatt en justering av tidligere uttrekk for Indre Østfold kommune, slik at samlet uttrekk fra rammetilskudd som overføres til øremerket bevilgning på helse og omsorgsdepartementets budsjett for 2021 er 128,5 mill. kroner. Den kommunevise fordelingen av rammetilskuddet mellom disse 5 kommunene er ikke kjent, og har følgelig ikke kunnet innarbeides i prognosemodellen.

Skjønnsrammen for 2021 er økt med 125 mill. kroner for å kompensere Gjerdrum kommune for deres utgifter etter rasulykken. Bevilgningen vil først innarbeides i prognosemodellen når skjønnstilskuddet utbetales.

Utbetalte skjønnstilskudd til og med termin 5/2021 er innarbeidet i prognosemodellen.

3) Det økonomiske opplegget for 2022

I prognosemodellen er det lagt til grunn en **realvekst i frie inntekter for 2022 med 1,8 mrd. kroner**. Dette er midt i intervallet staten oppgir for kommunene (1,6 - 2,0 mrd. kroner) i kommuneproposisjonen for 2022. Av denne realveksten er 0,6 mrd. kroner relatert til økte utgifter som følge av befolkningsendringer (demografiskompensasjon), mens anslagsvis om lag 0,5 mrd. kroner vil kompensere for vekst i pensjonskostnadene utover lønns- og prisvekst (deflator).

Ved fordeling av realveksten mellom skatt og rammetilskudd er forutsetningen i kommuneproposisjonen om at skattens andel av samlede inntekter også i 2022 skal utgjøre 40 prosent lagt til grunn. Som følge av at skatteinntektene er justert opp med 2,7 mrd. kroner i RNB 2021, ligger det an til at skattenivået for 2022 må justeres noe ned i faste priser. Sammenlignet med skatteanslaget i vedtatt statsbudsjett for 2021 er det imidlertid en realvekst, se cellene F15 og F16 i Gdata-arket.

I opplegget for 2022 varsler regjeringen også at det vil skje oppgaveendringer mv som vil ha økonomisk betydning for kommunene. Følgende endringer i de nasjonale kommunerammene er innarbeidet i prognosemodellen (jf. arkfanen R22):

* **Innlemming av øremerket bevilgning til stillinger i barnevernet.** I forbindelse med at barnevernsreformen innføres fra 2022 (se nærmere omtale nedenfor) foreslås det at øremerket bevilgning til stillinger i det kommunale barnevernet (statsbudsjettet kap. 854, post 60) utvikles og innlemmes i rammetilskuddet. Endringen er innarbeidet i prognosemodellen ved at bevilgning på 820 mill. kroner er lagt inn i innbyggertilskudd og utgiftutjevningen (fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnevern) fra og med 2022. Kommunene må da påse at de ikke lenger budsjetterer med det øremerkede tilskuddet.

* I skjønnsrammen for 2021 er det avsatt en bevilgning på 55 mill. kroner som skal gå til **kommuner med under 3 200 innbyggere som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester**. Fra 2022 foreslås det at man går over til egen ordning innenfor den øremerkede tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester.

For å komme inn under den nye tilleggsordningen må kommunen ha:

- * særlig høye utgifter til ressurskrevende tjenester
- * under 3 200 innbyggere

* skatteinntekter per innbygger under 120 prosent av landsgjennomsnittet.

Bevilgningen som foreslås for denne ordningen tilsvarer skjønnsbevilgningen for 2021, dvs. 55 mill. kroner. Den finansieres ved et tilsvarende uttrekk fra rammetilskuddets innbyggertilskudd. For nærmere beskrivelse av tilleggsordningen vises det til Kommuneproposisjonen for 2022.

* Ved salderingen av statsbudsjettet for 2021 ble **kapitaltilskuddet for private barnehager** videreført på 2020

nivå for 1. halvår 2021. Ordningen er ikke videreført for 2. halvår. Økningen i rammetilskuddet på 135 mill. kroner for å finansiere forlengelsen av ordningen i 1. halvår 2021 er derfor trukket ut av innbyggertilskuddet og utgiftutjevningen etter delkostnadsnøkkel for barnehage i 2022.

* Alle bevilgninger relatert til håndteringen av **covid-19** i 2021 er betraktet som engangsbevilgninger som skal korrigeres ut av rammetilskuddet for 2022.

* I rammetilskuddet for 2021 inngår det en engangsbevilgning til **habilitering-/avlastningstilbud barn/unge** på i tabell C med 100 mill. kroner, og denne bevilgningen er trukket ut i 2022 under henvisning til at dette er en engangsbevilgning.

* **Forsøket med ny ansvarsdeling i barnevernet i Alta og Færder** kommuner avvikles i 2022 når barnevernsreformen innføres. Rammetilskuddene disse to kommunene har hatt i tilknytning til dette forsøket opphører fra samme tidspunkt. Oppgaveoverføringen fra stat til kommune i barnevernsreformen er imidlertid mer begrenset enn den har vært i forsøksperioden for disse to kommunene, og for å legge til rette for en god overgang til ny ansvarsdeling får disse to kommunene til sammen en engangsbevilgning på 19 mill. kroner i 2022 som er innarbeidet i prognosemodellen.

* **Helårseffekter av oppgaveendringer og andre omlegginger** i 2021, gratis kjernetid SFO for 3. og 4. trinn og økt basistilskudd under knekkpunktet i fastlegeordningen, er innarbeidet i innbyggertilskudd og utgiftsutjevning fra 2022.

* **Øremerket tilskudd til tidlig innsats/lærernorm** for 1.–10. trinn ble innlemmet i rammetilskuddet i 2020 med særskilt fordeling i tabell C. Halvparten av midlene i tabell C ble fra 2021 innlemmet i rammetilskuddets ordinære del (innbyggertilskudd og utgiftutjevning). Resterende del av bevilgning i tabell C vil innlemmes i det ordinære rammetilskuddet fra og med 2022. I prognosemodellen er innlemmingen gjennomført ved at ved at bevilgningen er overført fra tabell C til innbyggertilskudd og utgiftutjevning (etterdelkostnadsnøkkel for grunnskole). Teknisk sett skjer dette ved at vekten til delkostnadsnøkkel for grunnskole i kostnadsnøkkel er justert opp.

* Trondheim kommune overtok ansvaret for driften av A. C. Møller skole fra Statped. i 2017. Kommunen har vært kompensert med en egen bevilgning i tabell C. Fra 2022 utgår bevilgningen i tabell C, drøyt 4 mill. kroner, og beløpet overføres i stedet til de ordinære kriteriene i inntektsystemet.

Barnevernsreformen innføres fra 1. januar 2022. Reformen innebærer et mer helhetlig barnevernsansvar og dermed også økte utgifter for kommunene. Beregninger regjeringen har foretatt viser bl.a. at kommunene på sikt vil måtte betale om lag 1,7 mrd. kroner mer i egenandeler for statlige tiltak sammenlignet med 2020. I tillegg vil Buf-etats utgifter på om lag 400 mill. kroner til hjelpetiltak, refusjonsordningen for fosterhjem og veiledning av fosterhjem overføres til kommunene, slik at det samlede økonomiske opplegget for reformen på sikt vil utgjøre 2,1 mrd. kroner. Kompensasjonen for 2022 vil imidlertid være noe lavere, anslagsvis 1,6 mrd. kroner, bl.a. som følge av at kommunene ikke vil betale ny egenandel for enkelte tiltak iverksatt i 2021 og at overføringen av hjelpetiltaket PMTO (Parent Management Training - Oregon) er utsatt.

Regjeringen legger opp til at kommunene skal kompenseres for merutgiftene over rammetilskuddet, med fordeling etter delkostnadsnøkkel for barnevern. For at kompensasjonen for den enkelte kommune ikke skal avvike for mye fra de faktiske utgiftene på ikrafttredelsestidspunktet forstås det imidlertid en overgangsperiode på to år (2022 og 2023) der den ene halvparten av kompensasjonen fordeles særskilt (tabell C) basert på faktisk tiltaksbruk i 2020, mens resterende innlemmes etter delkostnadsnøkkel for barnevern.

KS har ikke hatt tilstrekkelige opplysninger til å kunne innarbeide anslag for endret rammetilskudd som følge av innføringen av barnevernsreformen i prognosemodellen. Rammefinansiering av barnevernsreformen kommer derfor i tillegg til anslagene for frie inntekter i denne versjonen av prognosemodellen. Store deler av øremerkede overføringer til kommunenes barnevern vil samtidig opphøre.

Utgiftutjevningen - sektorvektene

Sektorvektene, det vil si hvor stor del den enkelte sektor har i den samlede kostnadsnøkkel, blir vanligvis oppdatert på bakgrunn av kommunenes netto driftsutgifter i siste tilgjengelige regnskapsår.

I kommuneproposisjonen for 2022 vises det til at kommunene har nedlagt en stor innsats i forbindelse med virusutbruddet, smittevern osv., noe som kan ha gitt en annen fordeling av aktiviteten mellom de ulike sektorene enn i en normalsituasjon. I tillegg har enkelte tjenester hatt bortfall av brukerbetalinger under pandemien, som også trekker opp netto driftsutgifter på noen områder sammenlignet med et normalår.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet varsler derfor at de fram til statsbudsjettet for 2022 vil vurdere om, og eventuelt hvordan, kommunesektorens regnskapstall fra 2020 skal benyttes i sektorandelene i kostnadsnøkkel og iberegningen samlet utgiftsbehov i utgiftsutjevningen. Alternativet er at 2019 benyttes som siste årgang for regnskapstall.

Basert på disse signalene er det ved utarbeidelsen av prognosemodellen ikke gjort forsøk på å reberegne sektorvektene i kostnadsnøkkel og samlet utgiftsbehov for 2022 med utgangspunkt i regnskapstallene for 2020. En har i stedet valgt å ta utgangspunkt i sektorvektene i utgiftutjevningen for 2021 (som tar utgangspunkt regnskap 2019), men likevel slik at disse er korrigert disse for innlemminger og oppgaveendringer som er omtalt ovenfor. Gjennom dette sikres det at innlemmingene og korreksjonene skjer etter korrekt delkostnadsnøkkel, og modellen gir dermed en god indikasjon på hvordan disse isolert sett påvirker kommunens rammetilskudd.

4) Årene 2023 - 2025

i) Realvekst. Det gis i statsbudsjettet ikke noe tallanslag for hvilken realvekst som kan forventes i årene 2023 - 2025, og det er i basisversjonen av prognosemodellen følgelig heller ikke lagt inn noe anslag for generell realvekst for kommunene i disse årene. Dere kan imidlertid selv legge inn egne forutsetninger om realvekst i økonomiplanperioden, se nærmere omtale i punkt 5 nedenfor.

ii) Forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenestene er forlenget til og med 2022, og i prognosemodellen er det lagt til grunn at de kommunene som inngår i forsøket vil gå tilbake til ordinær rammefinansiering av omsorgstjenestene fra og med 2023. Det vises også til omtale ovenfor når det gjelder nye kommuner i forsøksordningen fra 1.10.2021 og 1.1.2022.

5) Bruk av modellen - forutsetninger og begrensninger

a) Prognosemodellen er tilrettelagt for at dere selv kan legge inn generell **realvekst i frie inntekter** for landet for årene 2023 - 2025 (linje 9 - 11 i 'Gdata'). Innlegging av realvekst for landet i modellen påvirker den enkelte kommunes innbyggertilskudd, utgiftutjevning, skatteinntekter og inntektsutjevning, og utslagene framkommer i arkfanen 'Rskudd'.

Ved innlegging av eventuelt nivå for realvekst framover bør dette avstemmes mot de forutsetningene dere legger inn når det gjelder befolkningsutvikling, jmfør punkt b) nedenfor:

* Hvis dere ikke legger inn oppdaterte befolkningsprognoser fordelt på aldersgrupper skal ikke kompensasjon for befolkningsendringer (demografiskompensasjon) inngå i realvekstanslagene. Realveksten framover bør da være mye lavere enn historiske realveksttall siden demografiskompensasjon utgjør en vesentlig andel av de historiske realveksttallene.

* Hvis dere legger inn framskrivninger for befolkningsutviklingen bør dere vurdere å legge inn realvekst for å kompensere for demografutviklingen. Uten slik realvekstkompensasjon vil både skatt og rammetilskudd per innbygger gå ned. For nærmere informasjon om beregning av demografiskompensasjon vises det til Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi sitt notat til 1. konsultasjonsmøte mellom staten og kommunesektoren i mars 2021

b) Basismodellen er utarbeidet med uendrede **befolkningstall** og andre kriterieverdier fra 2021 til årene 2022 - 2025. Modellen er imidlertid tilrettelagt for at dere kan legge inn egne framskrivninger for befolkning i 'Gdata' for egen kommune og landet i arkfanen 'Gdata' linjene 26 til 33, 51, 58 til 65 og 83, slik at dere skal kunne få et best mulig anslag for utviklingen i kommunens inntektsrammer framover også som følge av befolkningsendringer.

For at de **sosioøkonomiske- og strukturelle kriteriene** i modellen ikke skal gi utilsiktede utslag utgiftutjevningen når det legges inn befolkningsprognoser er det som standard i modellen lagt inn en forutsetning om disse kriteriene utvikler seg i takt med befolkningsanslagene for henholdsvis kommunen og landet. Dette er selvsagt forutsetninger dere kan overstyre dersom dere har oppdaterte tall for egen kommune (eller formler for dette), 'Gdata' linje 34 til 49 (kommunen) og linje 66 - 81 (landet). Oppdaterer dere tall for kommunens sosioøkonomiske- og strukturelle kriterier må dere også legge inn oppdaterte anslag for landet

c) Skatteinntekter og inntektsutjevningen for den enkelte kommune fastsettes ikke gjennom statsbudsjettet. Stortinget fastsetter kun skatteøren. I basisversjonen av prognosemodellen foretas det en ren teknisk framskriving basert på det historiske skattenivået (gjennomsnitt av kommunens kjente skattenivå de tre siste årene (2018 - 2020)) og et anslag for folketall 1.1.2022 basert på basert på SSBs - MMMM alternativ og Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi sin framskrivningsmetodikk. Dette er et usikkert anslag, **og som minimum må dere selv: lage og legge inn gode lokale prognoser for eget skattenivå.** Dette gjør dere i linje 101 i 'Gdata' arkfanen, ved å angi hvor mye opp eller ned i prosent dere vil justere det modellgenererte skatteanslaget.

legge inn det beste anslaget dere har for folketallet i kommunen per 1.1.2022 (celle F51 i 'Gdata'). Best mulig prognose for folketall 1.1.2022 er helt avgjørende for at modellen skal kunne være et godt hjelpemiddel for dere i økonomiplanleggingen, da lite realistiske folketall 1.1.2021 gir feilaktige anslag for skatt etter inntektsutjevning. Forventet folketall i landet per 1.1.2022 ('Gdata' celle F83) beregnet på samme måte som for kommunen, men dette anslaget antas å være så robust at det ikke er lagt opp til at dette kan endres.

Kommunens skattenivå, som andel av landsgjennomsnittet, kan dere hele tiden se i linje 107 i Gdata-arket. Dette er en god utsettelse på de forutsetninger dere har lagt til grunn (folketall 1.1 og justering av skatteanslag). Hva skatt og inntektsutjevning utgjør kan sees av linjene 109 og 110 i samme ark.

Fremover i tid vil dere får bedre anslag for utvikling i skatteinntekter og inntektsutjevning dersom dere legger inn beste estimat for folketall 1.1. DET MÅ DA LEGGES INN ESTIMATER BÅDE FOR **KOMMUNENS** EGET OG **LANDETS** FOLKETALL

d) Ordinært skjønn for perioden 2022 til 2025 er satt til null. Dere må selv vurdere hva som er sannsynlig nivå for kommunen framover og legge dette inn manuelt i arket Gdata cellene F117 til I117. Basisrammen for statsforvalternes skjønnskudd videreføres i 2022 på samme nivå som i 2021, dvs. 850 mill. kroner. Regjeringen peker imidlertid på at det fortsatt er store forskjeller i størrelsen på skjønnsrammen mellom de ulike statsforvalterembetene, og det tas sikte på en ytterligere utjevning i 2022.

For 2022 er det videre foreslått det en ramme for tilbakeholdte skjønnsmidler på 120 mill. kroner og en ramme for prosjektskjønn på 20 mill. kroner. Samlet skjønnsramme for 2022 blir etter dette på 990 mill. kroner, hvilket er 35 mill. kroner lavere enn i 2021.

e) Grunnlaget for veksttilskuddet er gjennomsnittlig befolkningsvekst siste 3 år. For veksttilskuddet i 2022 benyttes folkeveksten fra 1.1.2018 til 1.1.2021, som allerede er kjent. I prognosemodellen gis videre et anslag for veksttilskuddet i 2023 (befolkningsvekst 1.1.2019 til 1.1.2022) der folketallet per 1.1.2022 er anslått ut fra SSBs befolkningsframskriving i MMMM alternativet, og slik sett kan dette gi en rimelig indikasjon på størrelsen av veksttilskuddet i 2023. Legger dere inn det beste anslaget dere selv har for folketallet 1.1.2022 i cellen F51 i 'Gdata' vil dere få en enda bedre indikasjon, jf. omtale under skatteinntekter og inntektsutjevning ovenfor.

I modellen er det også lagt inn formler for beregning av veksttilskudd for 2024 og 2025. Eventuelle tall som framkommer i standardversjonen av prognosemodellen er imidlertid ikke korrekte. Dette har sammenheng med at det som standard i modellen ligger at folketall 1.1.2023, 1.1.2024 osv. er lik folketallet 1.1.2022. Legger dere inn befolkningsprognoser for egen kommune 1.1 i perioden 2023 til 2025 (Gdata linje 51) vil modellen beregne veksttilskudd ut fra deres befolkningsanslag. Legger dere inn befolkningsprognoser for egen kommune 1.1 må dere for de samme årene legge inn nye anslag for befolkningsutviklingen i landet (Gdata linje 83). Dette har sammenheng med at befolkningstallene 1.1 også brukes som grunnlag for beregning av skatt og inntektsutjevning i modellen, jf. punkt 4 ovenfor.

f) Trekk/tillegg INGAR 2022 - 2025 er i basisversjonen av prognosemodellen satt i 0, og dere må eventuelt legge inn deres egne anslag for INGAR manuelt i cellene F138 til I138 i arkfanen 'Gdata'. I arkfanen 'Ingar' vises den historiske beregningen av inntektsgarantiordningen slik den fremkommer fra KRD for hvert enkelt år frem til og med 2021. I arkfanen 'Ingar' er det også gjort forsøk på gi et usikkert anslag for årene 2022-2025 (oppsummert i arkfanen INGAR linje 4), men tidligere historikk viser at slike anslag er meget usikre og lite treffsikre. For kommuner som har svak utvikling i rammetilskuddet kan det likevel være nyttig å se om det er indikasjoner på at dette i en overgangsperiode vil kompenseres gjennom INGAR.

g) Modellen er i utgangspunktet utarbeidet i **2021-priser for alle årene.** Først til høsten ved fremleggelsen av statsbudsjettet blir lønns- og prisveksten som legges til grunn for budsjettåret 2022 kjent. Det er imidlertid mulig å legge inn et anslag for deflatoren for 2022 allerede nå. Dette kan gjøres i arket Gdata, celle B21. Verdien 1,000 i denne cellen i den utsendte modellen betyr null i deflator (Prisnivå i 2022 = Prisnivå i 2021 = 1,000). Hvis dere for eksempel vil benytte 3,0 pst deflator for 2022, taster dere inn 1,03 i celle B21 i Gdata. Modellens tall inkl skatter blir da oppjustert til prisnivå 2022 med nevnte 3,0 pst påslag. Årene 2023 til 2025 vil da også vises i 2022-priser.

h) Ørmerkede tilskudd og refusjonsordninger, er ikke en del av inntektssystemet og dermed heller ikke en del av prognosemodellen. Slike tilskudd og refusjoner kommer derfor i tillegg til rammetilskuddet som beregnes i prognosemodellen. Eksempler på slike tilskudd (ikke uttømmende) er refusjonsordning for ressurskrevende tjenester og integreringstilskudd.

Kommuneproposisjonen 2022 (Prop 192 S (2020-21))

Webinar kommunene i Nordland 19. mai

Sigmund Engdal og Rune Bye KS

Koronamilliarder til kommunene i revidert nasjonalbudsjett

Regjeringen foreslår at kommunene får 7,3 milliarder kroner ekstra i år, på grunn av koronakrisen. Samtidig kan de få en vekst i frie inntekter på opptil 2,4 milliarder kroner neste år.

MER TIL KOMMUNENE: Kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup (H)

FOTO: HÅVARD HAGEN / NRK

Katrin Hellesnes
@NRKatrin
Journalist

Johan B Sættem
@johansættem
Journalist

Vi rapporterer fra **Oslo**

Publisert i dag kl. 05:58

Revidert nasjonalbudsjett – bevilgningsendringer

- Covid-19- Dekning av merutgifter og mindreinntekter til kommuner og fylkeskommuner(2. halvår)
  - Fylkeskommunal kollektivtrafikk
  - Kommuner(rammetilskudd):
    - Generell kompensasjon
    - Vaksinasjonskostnader
    - Massetesting av innbyggere
  - Øremerket
    - Karantenehotell
    - Kommunal kompensasjonsordning næringslivet
    - Psykisk helse og sårbare grupper
    - Tapt læring - fylkeskommunene
- Andre bevilgninger
  - Ferjepriser
  - Fastleger

Behov for infrastrukturtiltak

NATIONEN

Flere organisasjoner går sammen: Vil ha mer penger til flom- og skredsikring

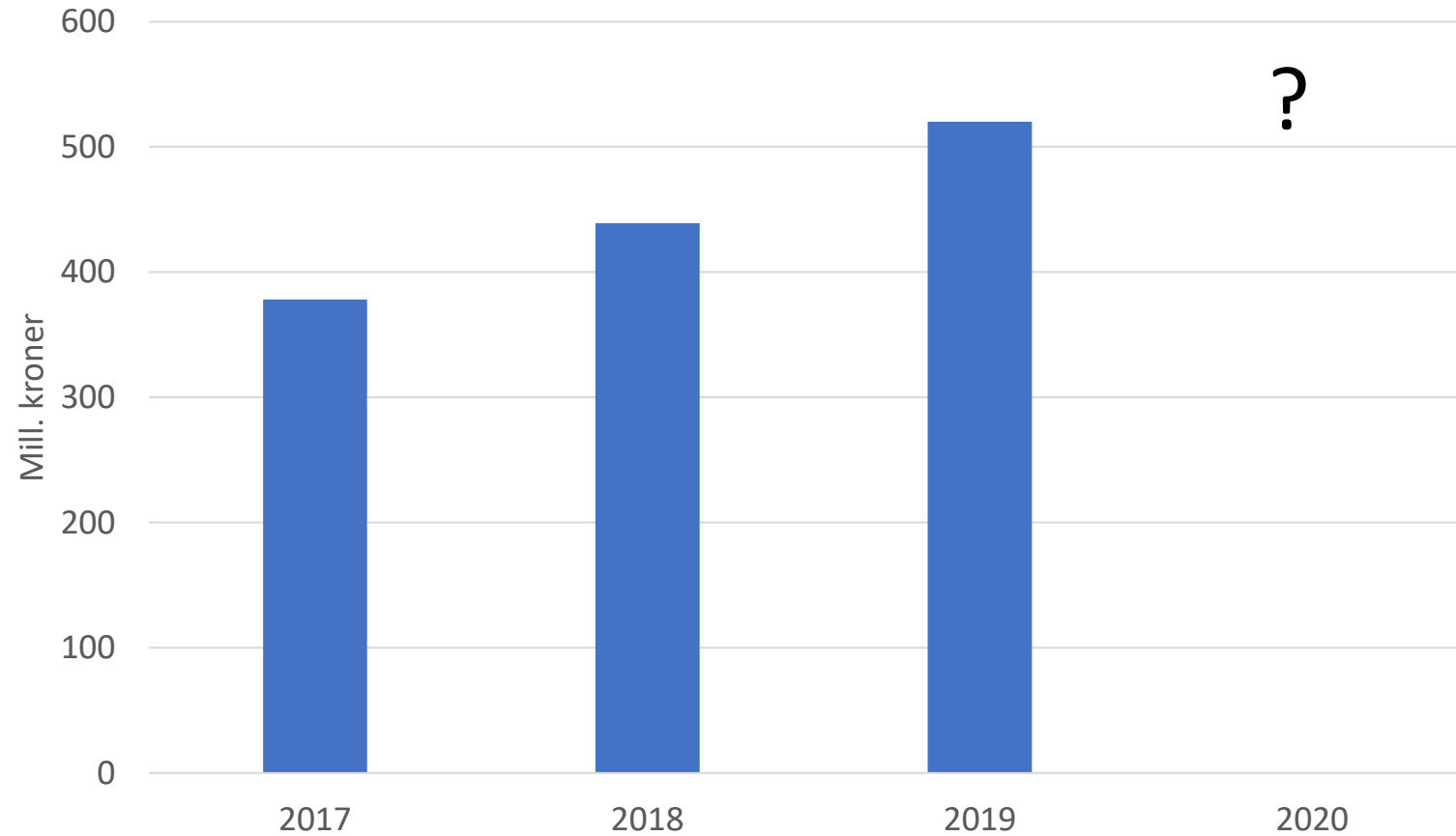
De mener at det er svært uheldig at regjeringen i sitt budsjettforslag legger opp til kutt i flom- og skredsikring.

I juni gikk et stort jordras ved Kråkeneset i Alta, og flere bygninger havnet i vannet. Foto: Hanne Larsen / Altaposten / NTB

Fastlegeordningen: Økt per capita positivt – men monner lite gitt alvorret i situasjonen

Kommunenenes subsidiering av fastlegeordningen,
anslag fra IPSOS

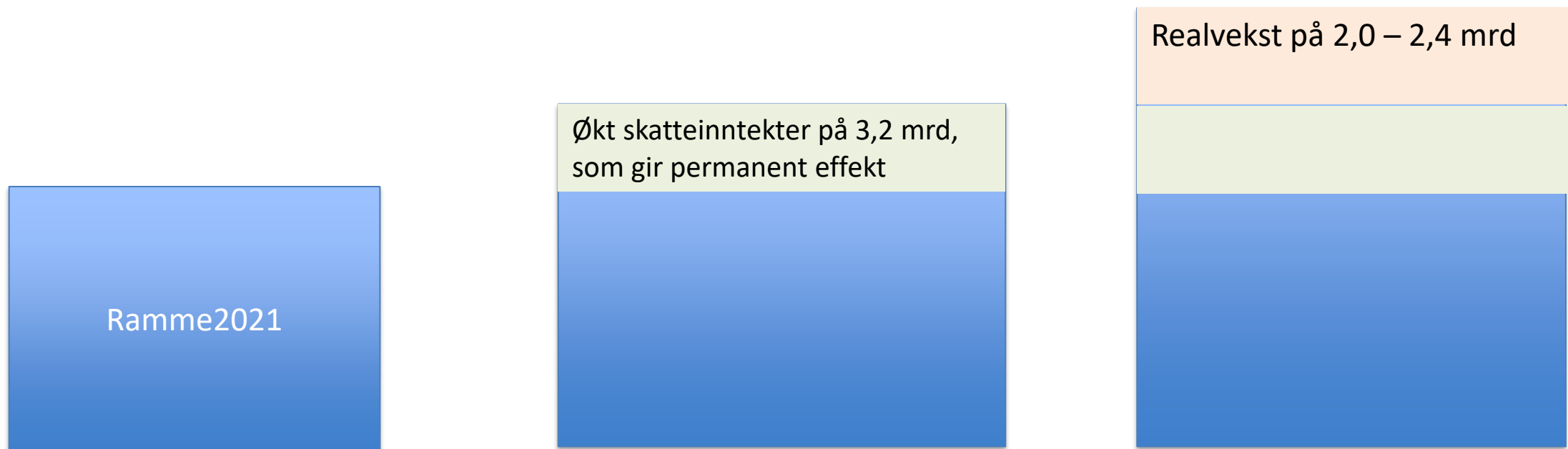

Kommuneproposisjonen 2022

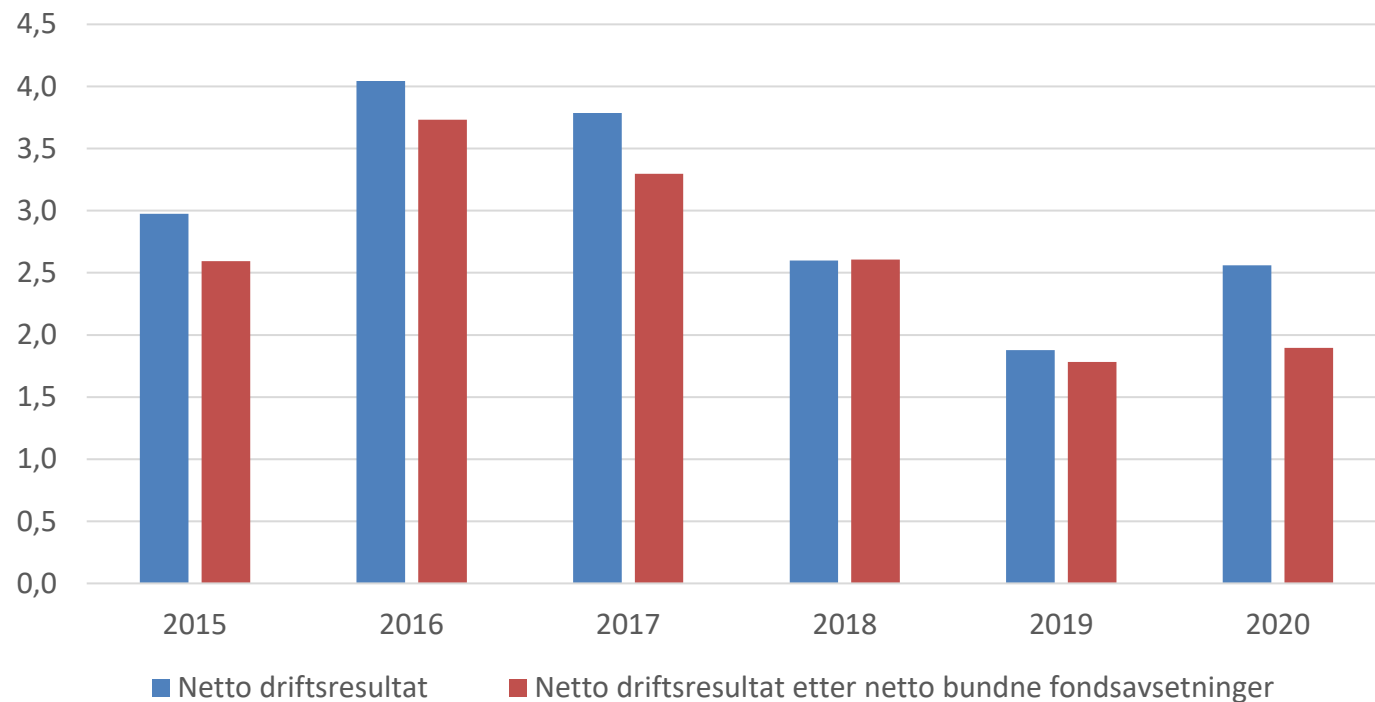
2022 peker i riktig retning, men må følges opp fremover

Tilfredsstillende netto resultat i 2020, men resultatet overvurderer styrken i kommuneøkonomien

Driftsresultat i kommunene

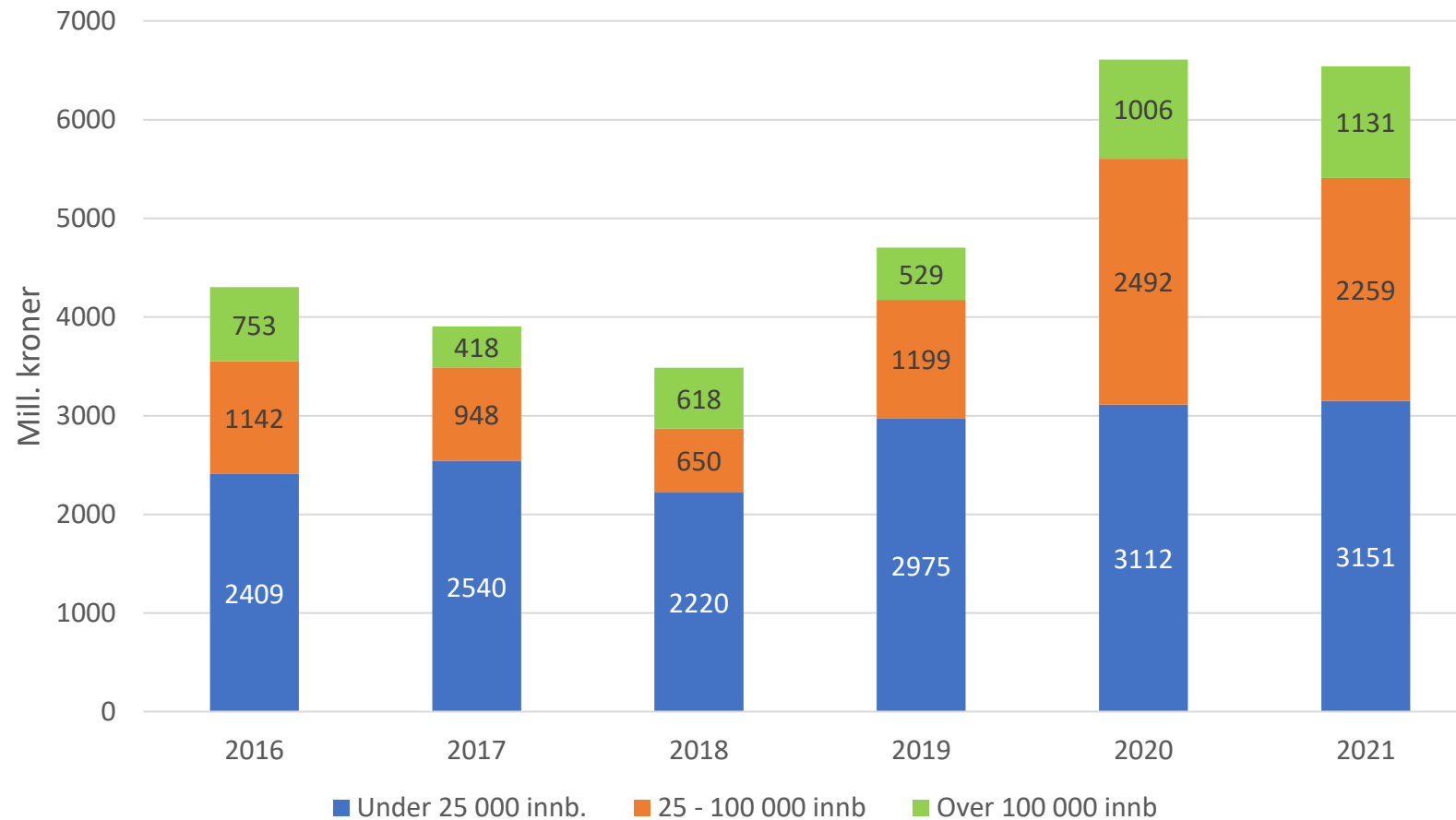
- Inntektsføring av øremerkede tilskudd (covid-19) i 2020, men hvor utgiftene først påløper i 2021
- Uforutsett rentenedgang gir også lavere kostnader for selvkosttjenester. Skal godskrives abonnentene, men skjer gjerne i påfølgende regnskapsår.
  - «Overskudd» i 2020
  - «Underskudd» i kommende år

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger gir en mer realistisk beskrivelse

Strammere budsjetttrammer og tøffere prioriteringer i kommunene

KS budsjettundersøkelse

Hvor mye høyere inntektsvekst måtte kommunen hatt dersom det ikke var lagt inn effektiviserings-/ innsparingstiltak i budsjettforslaget?

Normaltilværelsen skal tas tilbake – dette blir krevende

– Et økende antall barn og unge lider av håpløshet, depresjon, spiseforstyrrelser og selvskading

Alarmerende tall fra hele Vestlandet, varsler Helse vest.

Publisert 14. februar

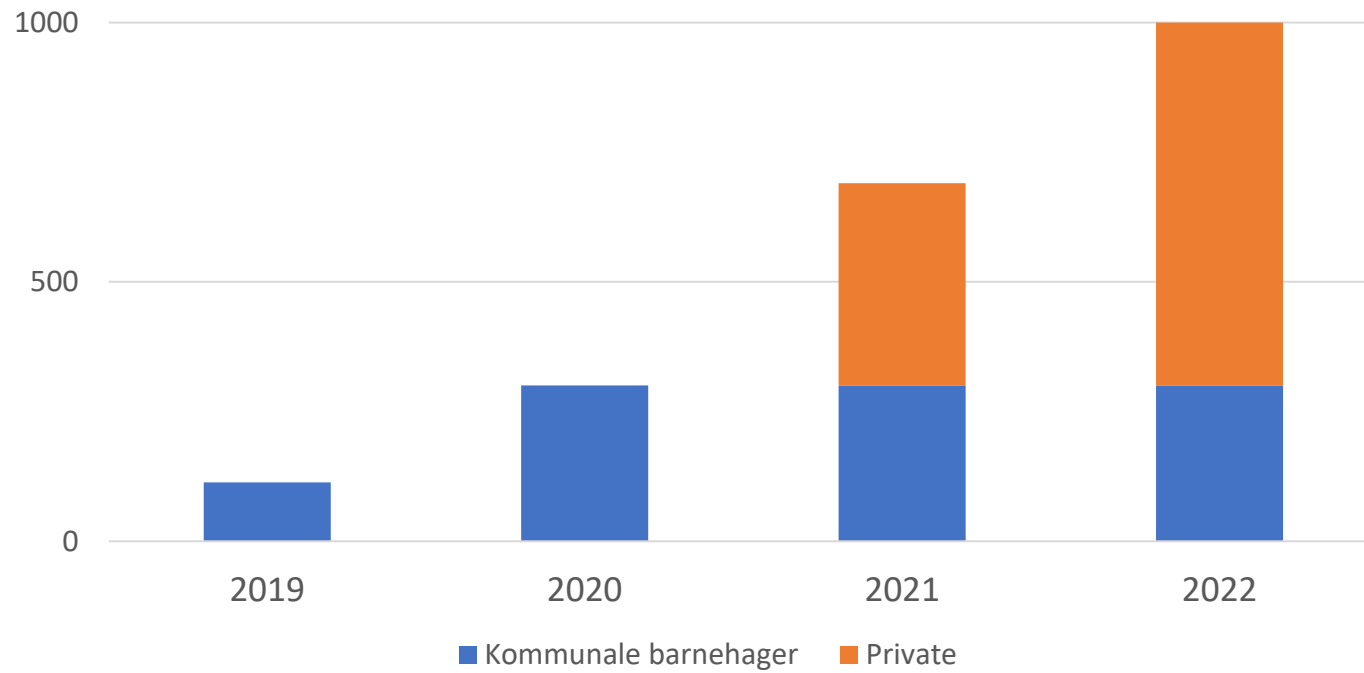
Glåmdalen

17 ansatte mister jobben i konkurs på Strømmen Storsenter: - Det er bittert. Veldig bittert

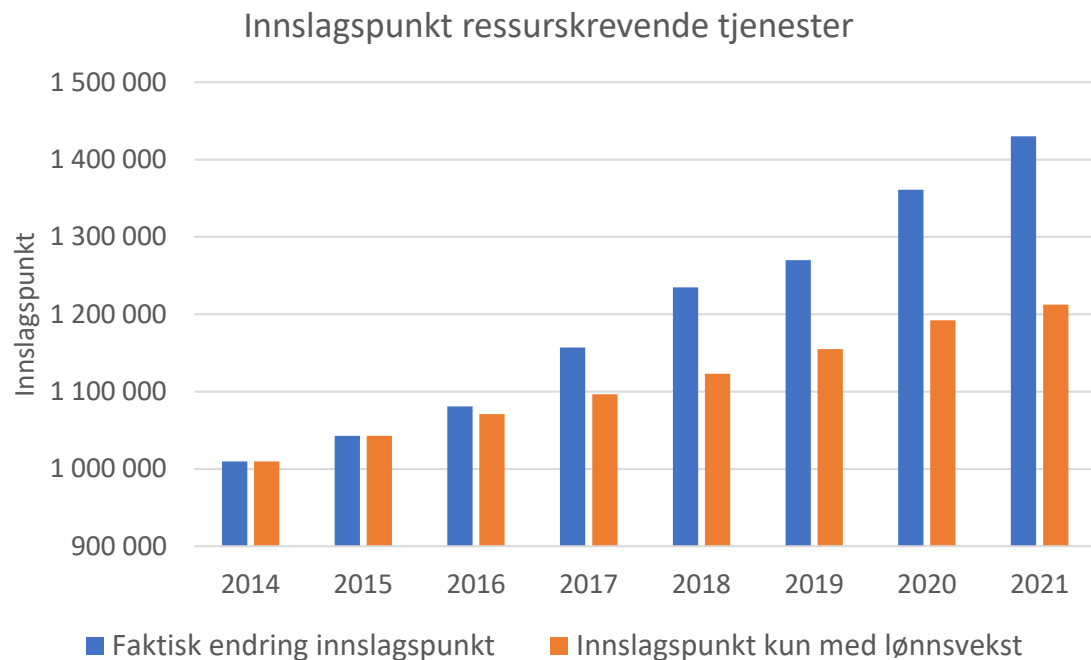

Underfinansiert barnehagenorm presser kommuneøkonomien

Manglede finansiering barnehagenormer

Innslagspunktet for ressurskrevende tjenester har reelt økt med 200 000 kroner pr bruker fra 2016-2021, kommunene har dekket 80 pst

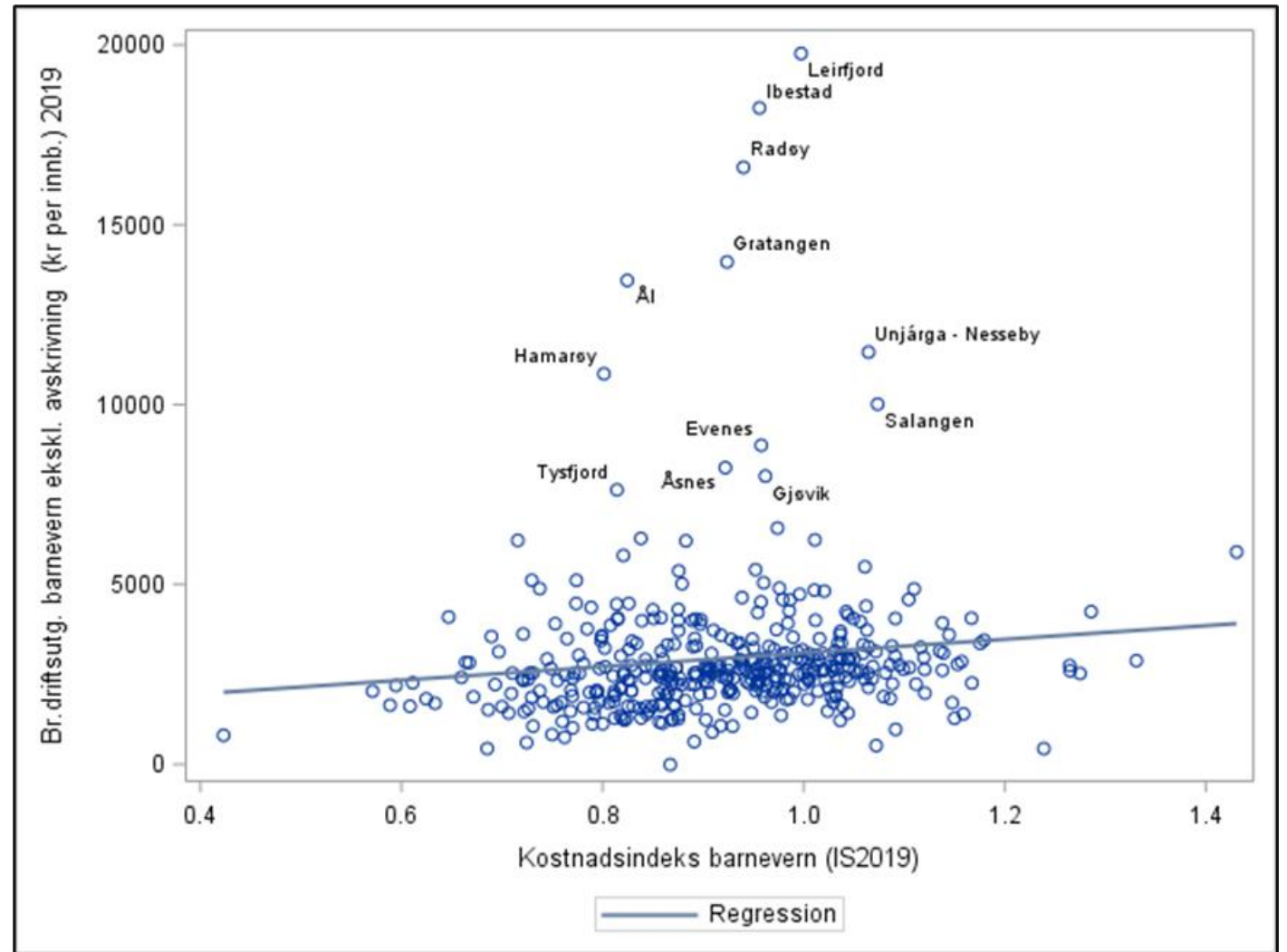

	Anslag effekt økt kommunal egenfinansiering, mill. kroner	
	Samlet	Herav økt innslagspunkt 2020
Oslo	-151	-32
Viken	-292	-62
Innlandet	-136	-29
Vestfold og Telemark	-129	-27
Agder	-75	-16
Rogaland	-118	-25
Vestland	-161	-34
Møre og Romsdal	-77	-16
Trøndelag	-109	-23
Nordland	-76	-16
Troms og Finnmark	-91	-19
Samlet	-1 416	-300

I tillegg kommer tap for brukere som ikke lenger når opp til innslagspunktet

Behov for varig økonomisk sikringsordning for kommuner med høye barnevernsutgifter

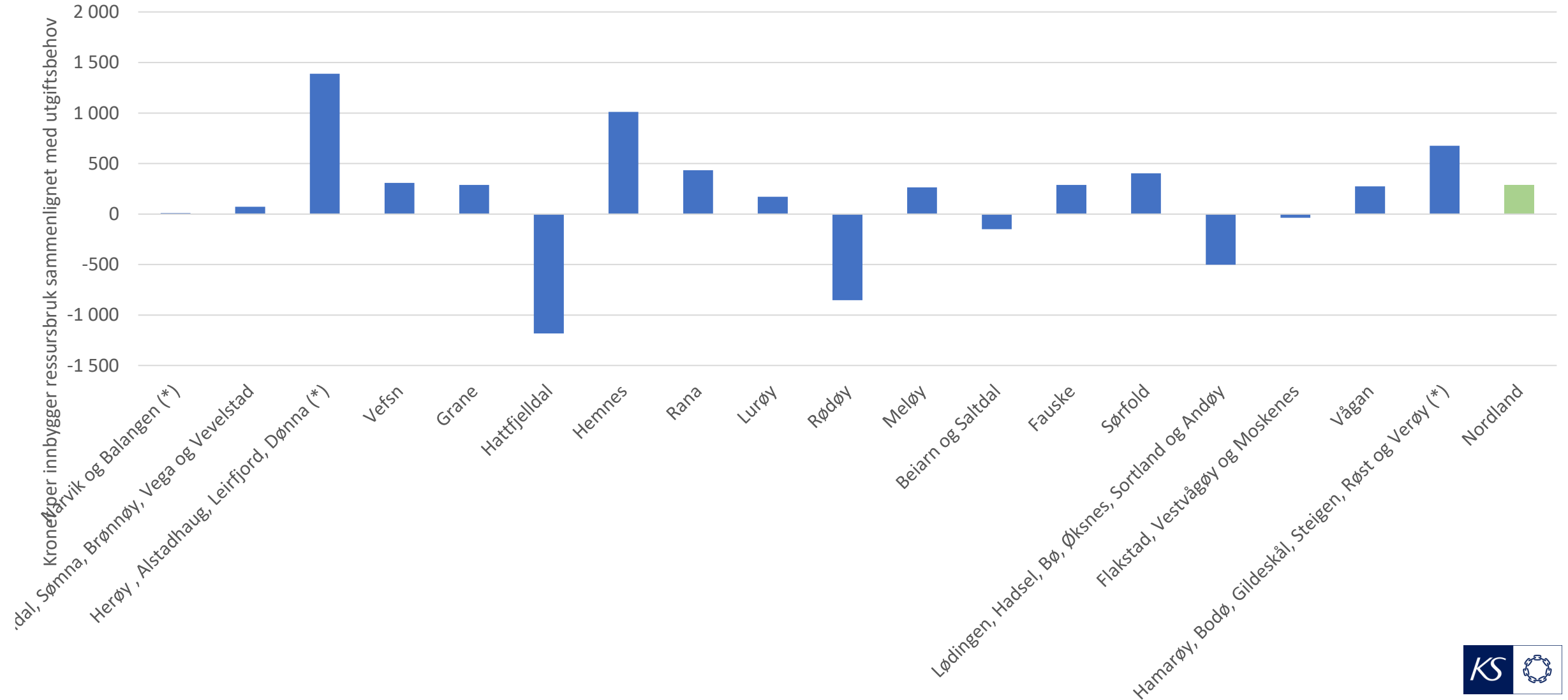
- Krevende å finne en treffsikker kostnadsnøkkel
- Positivt at halvparten av finansieringen blir fordelt særskilt de første to årene på basis av faktisk tiltaksbruk i 2020
- Men behov for å finne mer langsiktige økonomiske sikringsmekanismer

Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

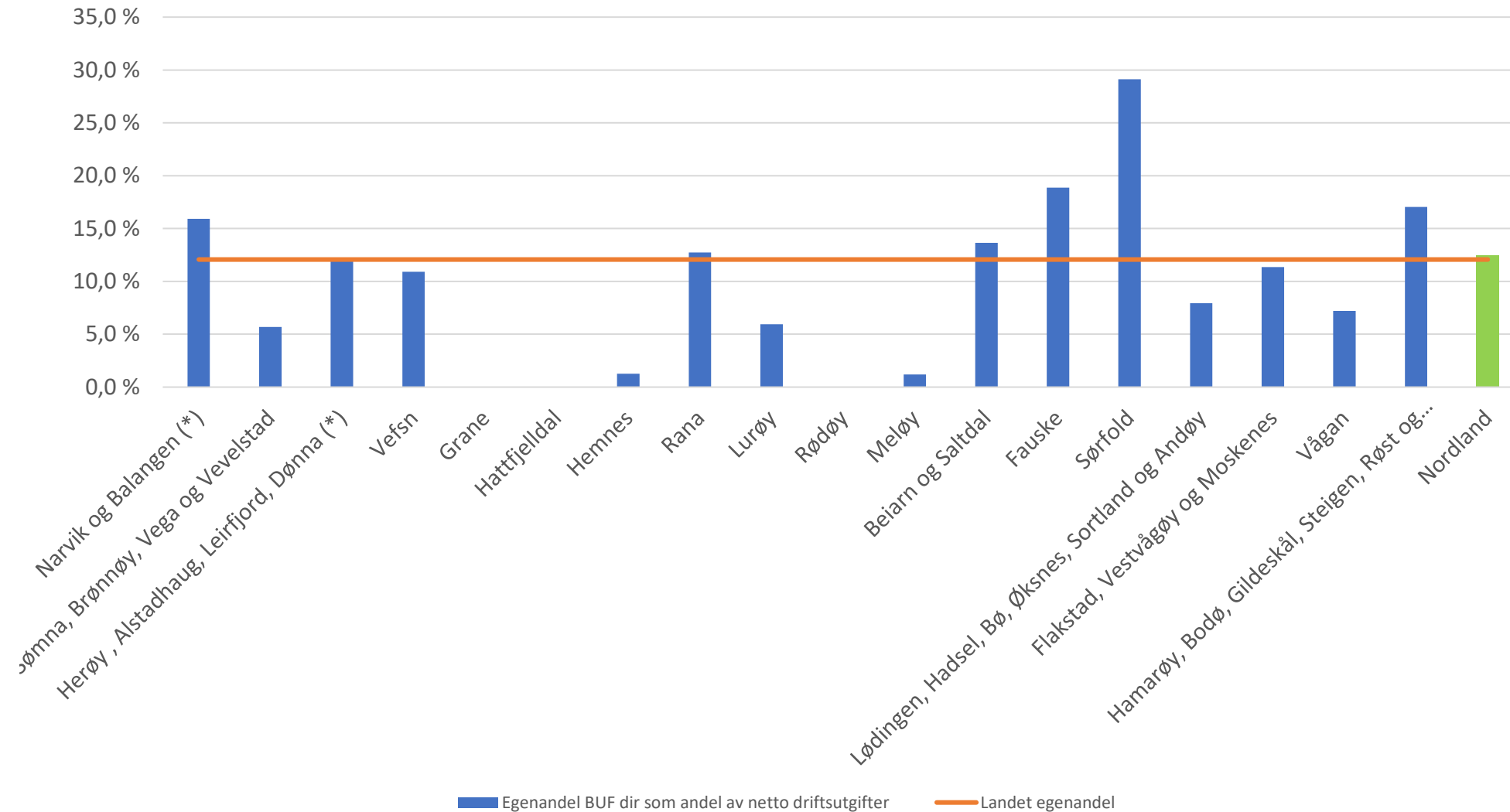
Litt høyere barnevernsutgifter enn landssnittet korrigeret for utgiftsbehovet i Nordland - men store variasjoner

Netto driftsutgifter sammenlignet med landssnittet utgiftskorrigeret i 2019

Om lag samme andel av driftsutgiftene i Nordland gikk til egenandeler BUF-etat i 2019, sammenlignet med landsgjennomsnittet

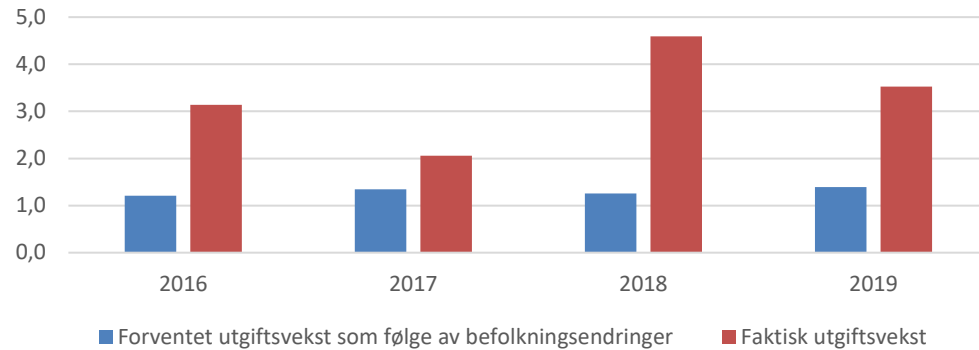
Egenandeler BUF-dir som andel av netto driftsutgifter

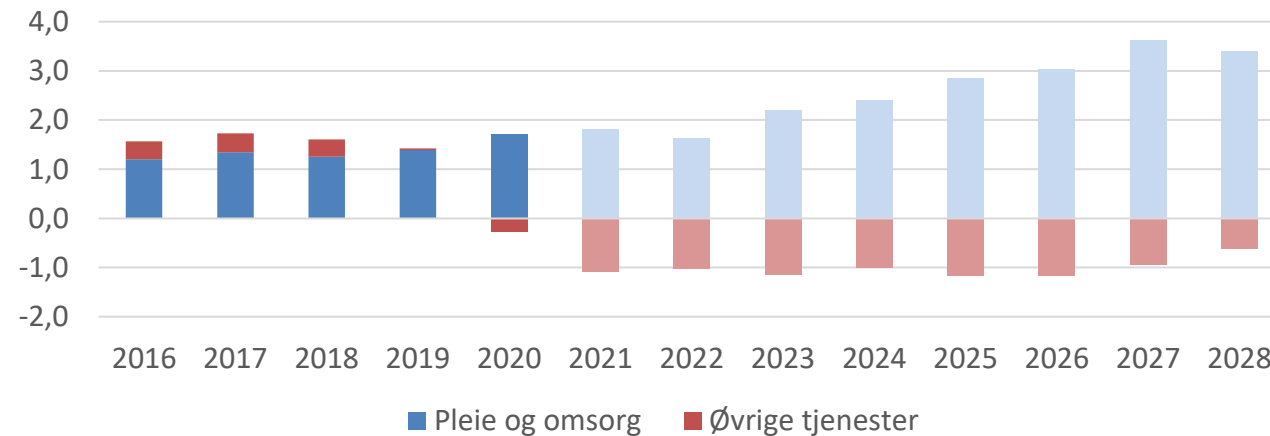

Mange unge brukere med stort tjenestebehov innen pleie og omsorg, og her vil snart eldrebølgen slå inn

Vekst i utgifter i pleie og omsorg, mrd. kroner
faste 2019-priser

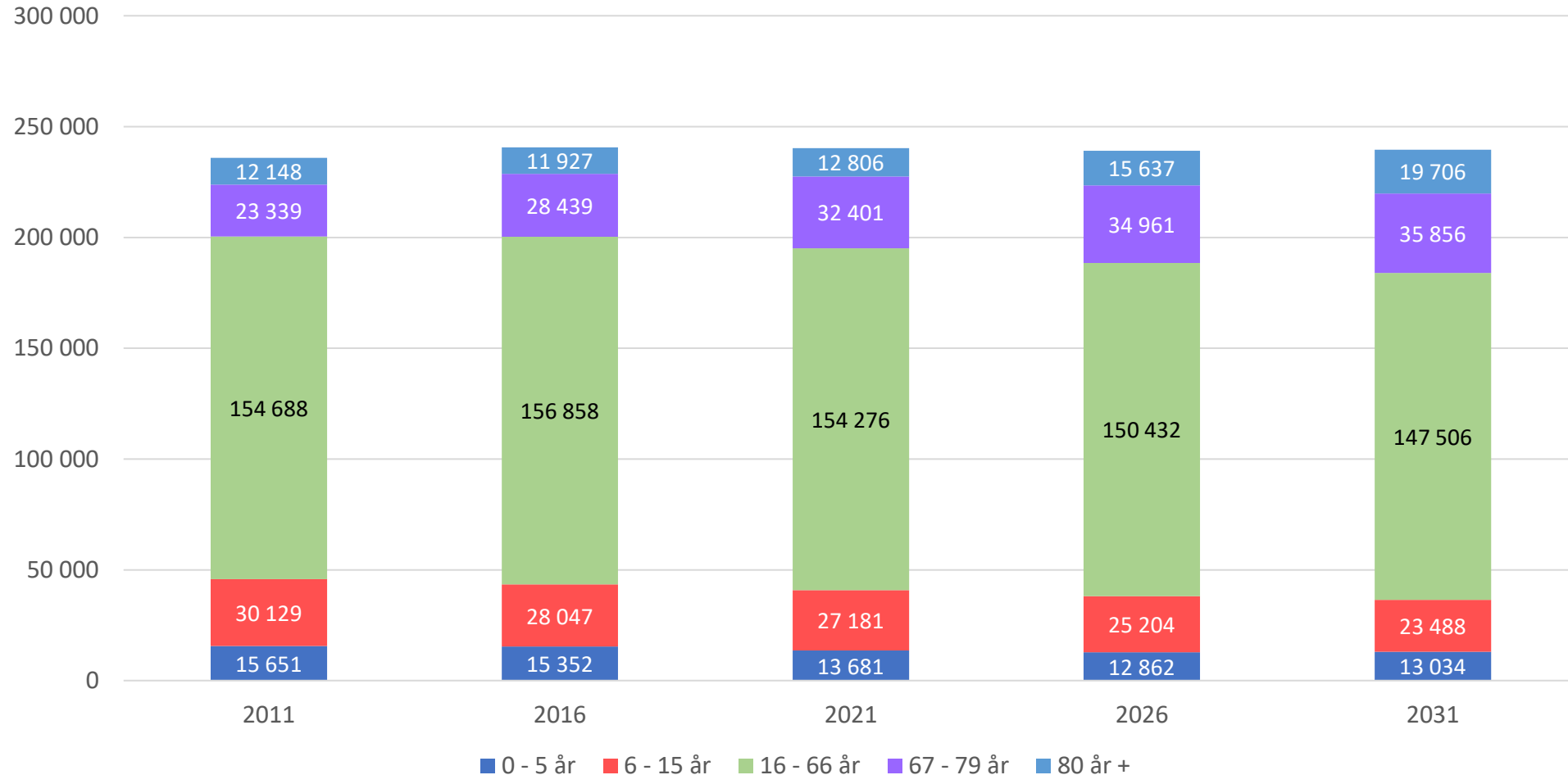

Forventet netto kostnadsvekst som følge av befolkningsendringer,
mrd. 2020-kroner

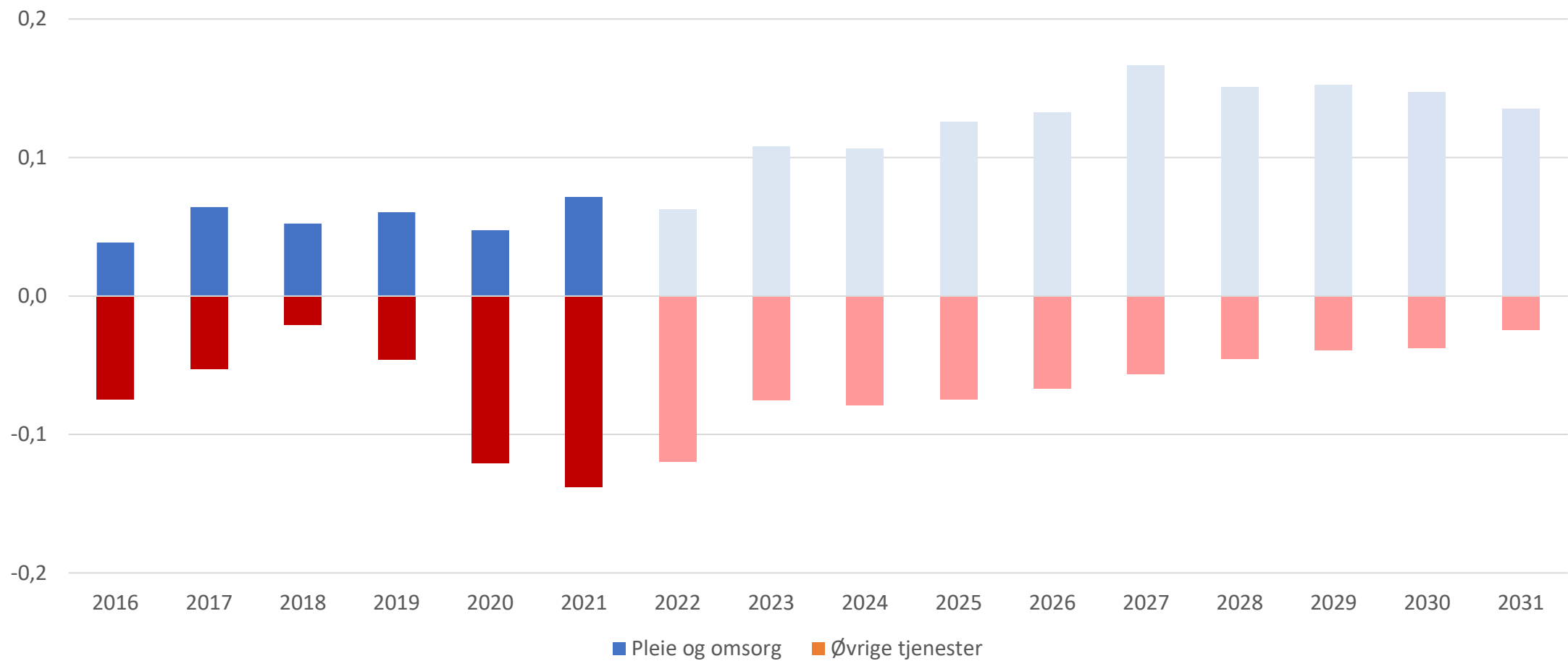
Befolknings sammensetningen endres betydelig de kommende 10 årene, og mer enn det som har skjedd de 10 foregående

Innbyggings sammensetning i Nordland
SSB MMMM alternativet, TBU metodikk

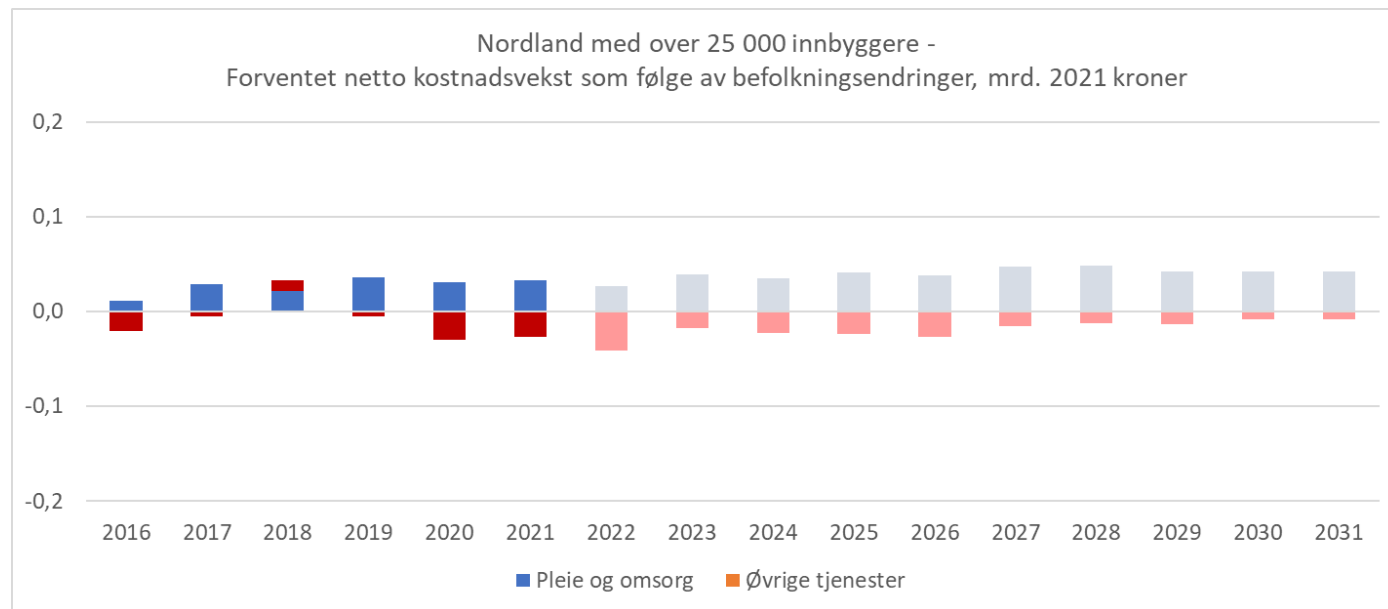
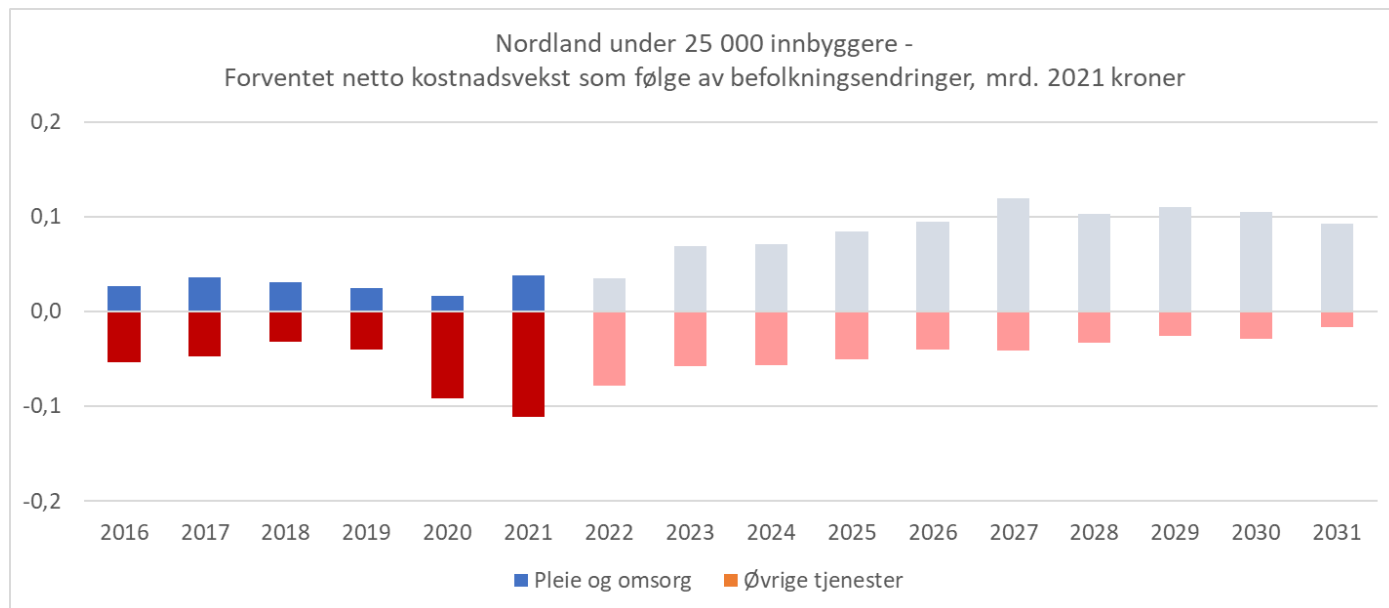

Befolkningsendringene utløser fortsatt omproriteringsbehov i Nordland

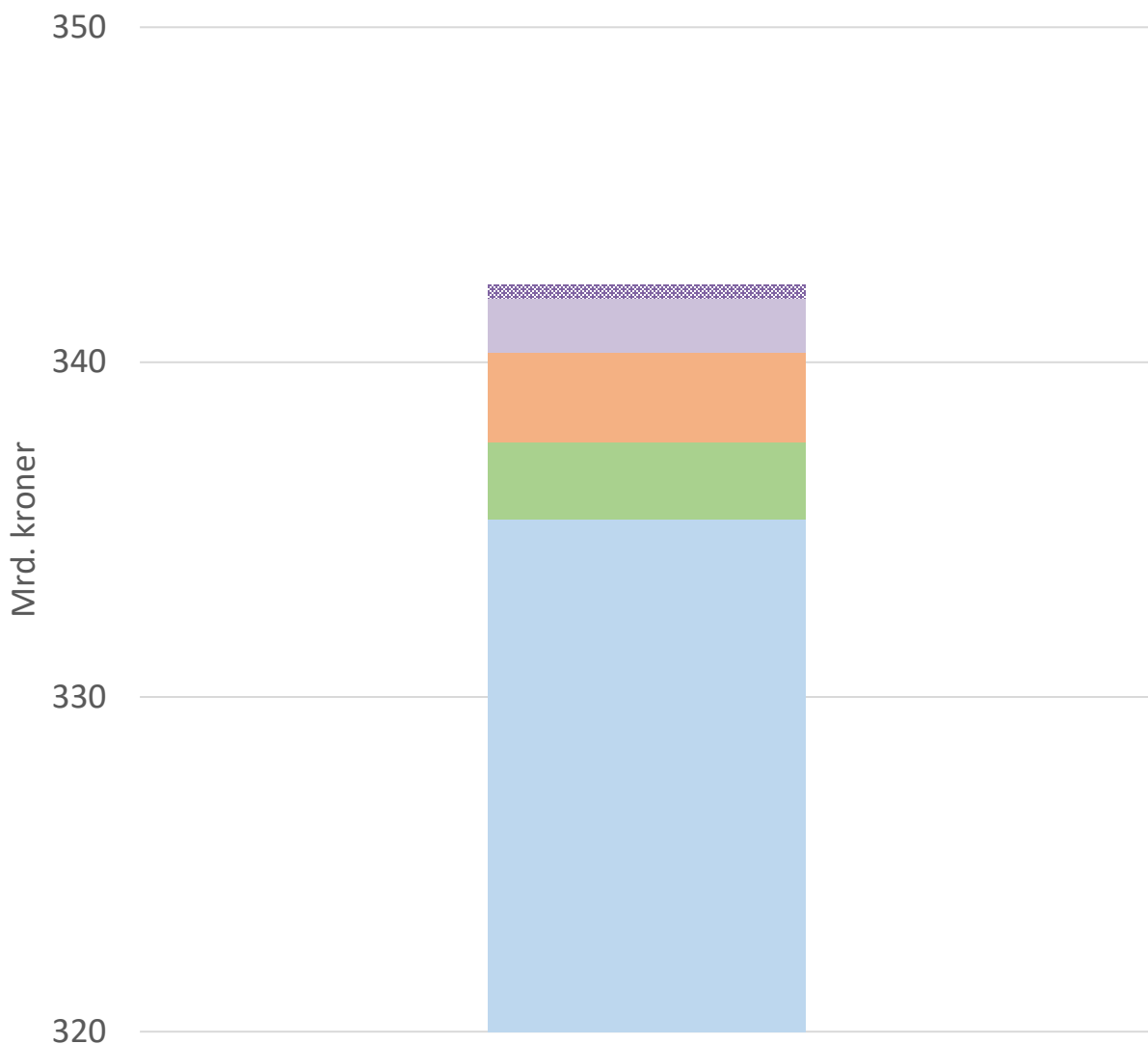
Nordland - Forventet netto kostnadsvekst som følge av befolkningsendringer, mrd. 2021 kroner

Omstillingsbehov både i større og mindre kommuner

Frie inntekter øker i faste 2021 kroner fra 335 mrd. i 2021 til 342 mrd. i 2022

Realvekst frie inntekter 2020

Oppjustering skatteanslag 2021 i RNB

Oppgaveendringer/innlemminger mv. (kompensasjon for utgifter)

- Barnevernreform 1,6 mrd. kroner
- Fra øremerket til rammefinansiering av stillinger barnevern, 0,82 mrd. kroner
- Fastlegeordningen, basistilskudd under knekkpunkt 150 mill. kroner
- Øvrige bl.a. uttrekk engangsbevilgninger 2021, - 220 mill. kroner

Vedtatt statsbudsjett 2021

Kommuneproposisjonen 2022 (Prop 192 S (2020-21))

Høringsvar - nasjonalbudsjett

KS har sendt høringsvar til Stort
Revidert nasjonalbudsjett 2021.

Foto: Mostphotos

opplegget

Det er liten tvil om at det vil skje en klar aktivitetsvekst i økonomien når smitte- og vaksinesituasjonen tillater en gjenåpning av samfunnet. Men noen faktorer gjør at det kan stilles spørsmål ved om anslagene i RNB på vekst i fastlands-BNP og sysselsetting i år og neste år er optimistiske. Avvik mellom nye kompetansebehov i pandemiens kjølvann og kompetansen i den ledige arbeidskraftressursen kan dempe styrken i gjeninnhentingene. I samme retning trekker at mye av det oppdemmede private tjenestekonsumet, i stor grad kan komme til å rettes mot utlandet, og i hvert fall til neste år. Med en generelt svakere økonomisk situasjon i husholdningene i utlandet, blant annet pga. mindre rause kompensasjonsordninger, mindre betydning av rentenedgangen og dypere krise, er det en fare for at utenlandske turister i større grad vil svikte norske reisemål enn omvendt.

Normalt legges det stor vekt på budsjettindikatoren i vurderingen av hvordan det økonomiske opplegget er tilpasset konjunktursituasjonen. Økning i oljepengebruken som andel av trend-BNP for fastlandet på 3,9 prosentpoeng i 2020 og 0,6 prosentpoeng i 2021, sier imidlertid lite, fordi mye av pengebruken ikke kan ventes å gi særlig effekt på aktivitetsnivået på kort sikt. Mye står og faller med smittevernstiltakene, og den økonomiske utviklingen svinger også kraftig over tid. Usikkerheten om hvor stort

stimuleringsbehov en har er fremdeles stor, og vil kunne endres mye på kort tid. Stortinget bør oppfordre regjeringen til å ha en meny av tiltak som raskt kan settes inn for å stimulere ulike deler av økonomien raskt, geografisk og eller næringsmessig, når hensynet til smittevern ikke lenger begrenser. Ulike måter å stimulere gjennom kommunal etterspørsel bør være på menyen. Viktigste er dog å legge

Generell kommentar til det økonomiske opplegget
Koronakompensasjon til kommuner og fylkeskommuner
Fylkesveivedlikehold og fylkeskommunens garantiansvar for riksveger
Andre infrastrukturtiltak
Finansieringsgrunnlag for kommunale allmennlegetjenester
Lokal skattlegging av vindkraft
Kapitaltilskudd til private barnehager og kommunerammene
Tilbake til topp

tilstrekkelig ressurser i kompetansetiltak for de som rammes av strukturelle endringer og dermed får problemer med å vade tilbake til arbeidslivet.

Koronakompensasjon til kommuner og fylkeskommuner

Det foreslås ytterligere 7,3 mrd kr i koronakompensasjon til kommuner og fylkeskommuner i RNB 2021, hvorav 1 mrd kr er satt av til å styrke kompensasjonsordningen til lokalt næringsliv, og 1,5 mrd kr er satt av til kompensasjon for tapte billettinntekter i kollektivtrafikken fram til 30. oktober.

Anslaget på kompensasjon for kommunale og fylkeskommunale merkostnader/mindreinntekter i egen tjenesteyting synes rimelige, ut fra dagens kunnskapsgrunnlag. Men det er betydelig usikkerhet om videre behov i hele annet halvår. Ikke minst gjelder dette omfanget av vaksinasjonskostnader og utviklingen i billettinntekter i kollektivtrafikken i siste del av 2021. KS legger til grunn at dette vurderes løpende, og at eventuelle ytterligere kompenserende bevilgningsforslag fremmes. Et viktig tiltak for å skape sikkerhet om dette, vil være å forlenge mandatet til arbeidsgruppen mellom regjeringen og KS som vurderer kompensasjonsbehovet fra 1. juli 2021 til 1. januar 2022. KS oppfordrer Stortinget til å anmode regjeringen om dette.

Fylkesveivedlikehold og fylkeskommunens garantiansvar for riksveger

KS registrer at det i RNB foreslås å ytterligere styrke bevilgningene til vedlikehold av riksveger med 256 mill kr. Fylkesvegnettet er om lag 4 ganger større enn riksvegnettet, står for rett i underkant av halvparten av trafikkarbeidet på det nasjonale vegnettet (riks- og fylkesveger), og er svært viktig for næringslivets transport av varer.

Fylkeskommunene har kapasitet til å styrke fylkesvegvedlikeholdet også på kort sikt. KS anbefaler Stortinget å ta utgangspunkt i næringslivets behov uavhengig av hvem som er vegeier, og legge inn en tilsvarende bevilgning som foreslått til riksveger også til fylkesveger. Dette kan gjøres ved å styrke fylkeskommunenes rammebevilgning gjennom gjeldende særskilte fordeling i tabell C. Dette vil også være en opptrapping mot styrkingen på 600 millioner kroner av denne bevilgningen som må legges inn i statsbudsjettet 2022 dersom regjeringens forslag i NTP 2022-33 vedtas og følges opp.

KS etterlyser også en konkret oppfølging av Stortingets tidligere anmodningsvedtak hvor regjeringen bes fremme en sak som overfører det fylkeskommunale garantiansvaret for riksveger til staten.

Andre infrastrukturtiltak

Gjennom ulike krisepakker og budsjettforslag er det lagt inn ekstra midler til økt vedlikehold og investeringer i ulike

infrastrukturtiltak, også ut over vegnettet. Dette er tiltak som har en forventet samfunnsøkonomisk gevinst, og som både stimulerer aktiviteten i bygge- og anleggsbransjen og styrker grunnlaget for verdiskaping og bosetting i hele landet. Det er imidlertid behov for varige styrkinger av flere av disse ordningene, ut over de kortsiktige styrkingene som er gjennomført

KS vil særlig peke på følgende ordninger:

- Tilskudd til utbygging av bredbånd i områder uten kommersielt grunnlag for utbygging, som kanaliseres til kommunene via fylkeskommunene
- Tilskudd til forebygging av flom og skredulykker i eksisterende bebyggelse, som kanaliseres via NVE til

eksisterende bebyggelse, som kataliseres via INVE til kommunene

Disse ordningene bør vurderes styrket i RNB, men det bør også gis føringer fra Stortinget om en særskilt vurdering av styrking av disse ordningene i statsbudsjettforslaget for 2022.

KS vil også peke på at både behov for ekstraordinært vedlikehold av kommunale bygg og kapasiteten til å gjennomføre dette bør gjøre det aktuelt å vurdere en ny særskilt vedlikeholds- og investeringspakke i statsbudsjettet 2022, som en forlenging av den vedtatte pakken på 2,5 mrd kr i 2020. En slik pakke bør da også omfatte fylkeskommunale bygg.

Finansieringsgrunnlag for kommunale allmennlegetjenester

Regjeringen foreslår i RNB å styrke basistilskuddet (per capita tilskuddet under knekkpunktet) i fastlegeordningen med 75 mill kr som et tiltak for å styrke rekrutteringsgrunnlaget for fastleger i kommunene. KS er enig i behovet for å styrke finansieringsgrunnlaget for kommunale allmennlegetjenester til befolkningen gjennom økt basistilskudd. Men i lys av den svært alvorlige situasjonen som mange kommuner opplever når det gjelder å sikre legetjenester til innbyggerne, understreker KS at dette på langt nær er nok til å stabilisere situasjonen. Det er, i tillegg til en ytterligere styrking av basistilskuddet gjennom RNB, nødvendig å forberede en vesentlig sterkere satsing primært inn mot statsbudsjettet 2022 som sammen med andre tiltak for styrket rekruttering kan reelt bedre situasjonen.

Lokal skattlegging av vindkraft

Regjeringen varsler i RNB at den vil fremme et høringsnotat

med forslag om en produksjonsavgift for eksisterende og nye vindkraftanlegg, basert på kvantum, omsetningsverdi eller effekt, med sikte på fastsettelse av en særavgift i statsbudsjettet 2022. KS er positiv til denne avklaringen, og vil avvente høringsnotatet før det gis ytterligere kommentarer til forslag om produksjonsavgift. Men KS er kritisk til at kommunesektorens og næringens samlede forslag om forankring av dette i konsesjonsvilkårene under energilovgivningen avvises uten begrunnelse. Vi anbefaler også Stortinget å anmode regjeringen om å følge opp kommunesektorens og næringens forslag om en naturressursskatt som vurderes holdt utenfor inntektsutjamningen.

Som regjeringen selv påpeker, er grunnrenteskatt en skatteform som sikrer fellesskapet inntekter uten å påvirke lønnsomheten i de enkelte prosjektene. Selv om det ikke er grunnlag for å innføre en slik skatt nå, mener KS at det uansett bør utarbeides et regelverk som ligger klart til å tas i bruk når en grunnrente i utnyttelse av vindkraft faktisk oppstår. Stortinget bør medvirke til at det skjer.

Kapitaltilskudd til private barnehager og kommunerammene

Kommunene har beregnet kapitaltilskudd til private barnehager i tråd med gjeldende forskrift. I forskriften er Stortingets vedtak om videreføring av 2020-nivået lagt inn i første halvår 2021 og regjeringens opprinnelige forslag om tilskuddsnivå i 2021 lagt inn for annet halvår. Dersom Stortinget skulle velge å endre dette, og videreføre 2020-nivået også i annet halvår, understreker KS at kommunerammene da må kompenseres med anslagsvis like i underkant av 100 mill kr. Det er da ikke tatt hensyn til de administrative merkostnader som også oppstår.

Del: . . . .

Tema: Kommuneøkonomi

KONTAKT

Helge Eide

Områdedirektør
Samfunn, velferd
og demokrati

Helge.Eide@ks.no

+4790567722

Kontakt

OSS

Besøksadresse:

Haakon VII's gt.
9, 0161 Oslo

Postadresse:

Pb. 1378
Vika, 0114 Oslo

Org. nr. 971 032
146

Sentralbord:

[24 13 26 00](tel:24132600)

[Send e-post](#)

Presse

Pressekontakter

Pressetelefon:

24 13 26 01

[Send e-post](#)

Liv Merete

Wiker

Kommunikasjonsdirektør

Sissel Ambjør

Redaktør

Medlemsservice Snarveier

KS

Medlemsservice

for

arbeidsgiverspørsmål

24 13 64 00

[Send e-post](#)

[KS på sosiale](#)

[medier](#)

[Nyhetsvarsling](#)

[fra KS](#)

[Abonnere på](#)

[KS' nyhetsbrev](#)

[Ledige stillinger](#)

[i KS](#)

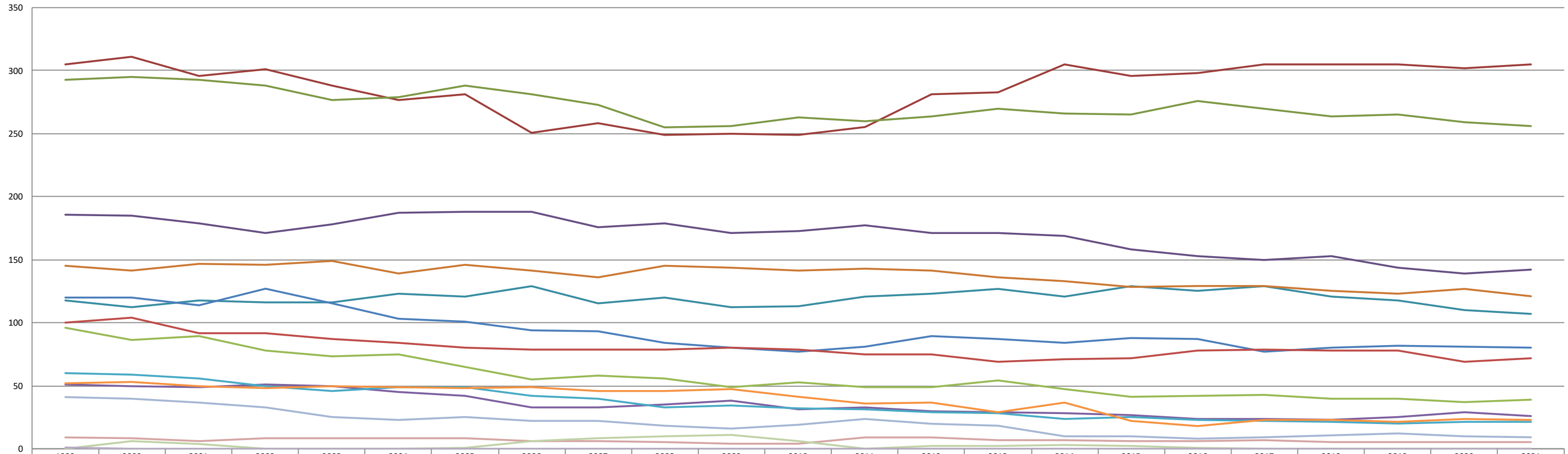
[KS'](#)

[personvernerklæring](#)

[KS Læring](#)

[FoU-databasen](#)

Befolkningsutvikling per grunnkrets

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
18360104 Tjong	305	311	296	301	288	277	281	251	258	249	250	249	255	281	283	305	296	298	305	305	305	302	305
18360106 Værangfjord	293	295	293	288	277	279	288	281	273	255	256	263	260	264	270	266	265	276	270	264	265	259	256
18360112 Rødøy	186	185	179	171	178	187	188	188	176	179	171	173	177	171	171	169	158	153	150	153	144	139	142
18360103 Sleipnes	118	112	118	116	116	123	121	129	115	120	112	113	121	123	127	121	129	125	129	121	118	110	107
18360109 Vestre Sørfjord	145	141	147	146	149	139	146	141	136	145	144	141	143	141	136	133	128	129	129	125	123	127	121
18360111 Gjerøy	120	120	114	127	115	103	101	94	93	84	80	77	81	89	87	84	88	87	77	80	82	81	80
18360113 Nordnesøy	100	104	92	92	87	84	80	79	79	79	80	79	75	75	69	71	72	78	79	78	78	69	72
18360110 Selsøyvik	96	86	89	78	73	75	65	55	58	56	49	53	49	49	54	47	41	42	43	40	40	37	39
18360105 Indre Tjongsfjord	51	50	49	51	50	45	42	33	33	35	38	31	33	30	29	28	27	24	24	23	25	29	26
18360108 Østre Sørfjord	60	59	56	50	46	49	49	42	40	33	34	32	31	29	28	24	25	23	22	21	20	21	21
18360114 Storselsøy	52	53	50	48	50	49	48	49	46	46	47	41	36	37	29	37	22	18	23	23	21	24	23
18360101 Myken	41	40	37	33	25	23	25	22	22	18	16	19	24	20	18	10	10	8	9	11	12	10	9
18360107 Melfjordbotn	9	8	6	8	8	8	8	6	6	5	4	4	9	9	7	7	6	6	7	5	5	5	5
18369999 Uoppgitt grunnkrets	0	6	4	0	0	0	1	6	8	10	11	6	0	2	2	3	2	1	0	0	0	0	0
18360102 Svinvær	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Krets/personer	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019	2019
1836 Rødøy totalt	1 577	1 570	1 530	1 509	1 462	1 441	1 443	1 376	1 343	1 314	1 292	1 281	1 294	1 320	1 310	1 305	1 269	1 268	1 267	1 249	1 238	1 238	1 238